

ความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวและการยอมรับนวัตกรรม
กับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร

กฤษณี บุญลอม

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มีนาคม 2563
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

2826840035

UP Thes1s 60160249 independent study / recv: 30032563 09:52:26 / seq: 57

ความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวและการยอมรับนวัตกรรม
กับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มีนาคม 2563
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

2826840035

UP Thes1s 60160249 independent study / recv: 30032563 09:52:26 / seq: 57

THE RELATIONSHIP BETWEEN THE INNOVATION ADJUSTMENT, ACCEPTANCE
AND SUCCESS OF TEACHERS' LIVING IN SUAN LUANG DISTRICT PRIMARY SCHOOLS,
BANGKOK.

KRITNATEE BOONLOM

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Education Degree
in Educational Administration

March 2020

Copyright 2019 by University of Phayao

2826840035

UP ThesIs 60160249 independent study / recv: 30032563 09:52:26 / seq: 57

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

ความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวและการยอมรับนวัตกรรม
กับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร

ของ กฤษณที บุญล้อม

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(รองศาสตราจารย์ ดร. โกศล มีคุณ)

..... คณบดีวิทยาลัยการจัดการ
(ดร. ศรีสุดา จงสิทธิผล)

เรื่อง:	ความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวและการยอมรับนวัตกรรม กับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	กฤษณที บุญล้อม, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2562
อาจารย์ที่ปรึกษา:	รองศาสตราจารย์ ดร. โกศล มีคุณ
คำสำคัญ	การปรับตัว, การยอมรับนวัตกรรม, ความสำเร็จในการดำเนินชีวิต, ครูสังกัด กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูเมื่อจำแนกตามลักษณะชีวิตสังคม 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวของครู และการยอมรับนวัตกรรมของครูกับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู และ 3) ศึกษาการทำนายความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูด้วยการปรับตัว ของครูและการยอมรับนวัตกรรมของครู กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเป็นครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2562 จำนวน 150 คน เลือกโดยการสุ่มแบบแบ่งเป็นชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือวิจัยเป็นแบบวัดมาตรฐานรวมค่า ใช้วัดตัวแปรสำคัญ 3 ตัวแปร มีค่าความเที่ยงของคะแนนจากการวัดที่หาโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาตั้งแต่ .757 ถึง .905 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ สถิติพื้นฐานและสถิติอ้างอิง สถิติที่ใช้เพื่อทดสอบสมมติฐาน คือ สถิติทดสอบที แบบกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระต่อกัน การวิเคราะห์ความสัมพันธ์อย่างง่าย และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัย 1) ได้พบความแตกต่างของความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูที่มีตำแหน่งทางวิชาการ สถานภาพสมรส และรายได้ต่างกัน 2) พบว่าการปรับตัว และการยอมรับนวัตกรรม สัมพันธ์กับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูในระดับปานกลาง ($r = .644$ และ $r = .492$, $p < .01$) และ 3) พบว่าการปรับตัว และการยอมรับนวัตกรรม ร่วมกันทำนายความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ได้ประมาณร้อยละ 46 ($\beta = .455$ และ $.235$, $p < .01$)

Title: THE RELATIONSHIP BETWEEN THE INNOVATION ADJUSTMENT, ACCEPTANCE AND SUCCESS OF TEACHERS' LIVING IN SUAN LUANG DISTRICT PRIMARY SCHOOLS, BANGKOK.

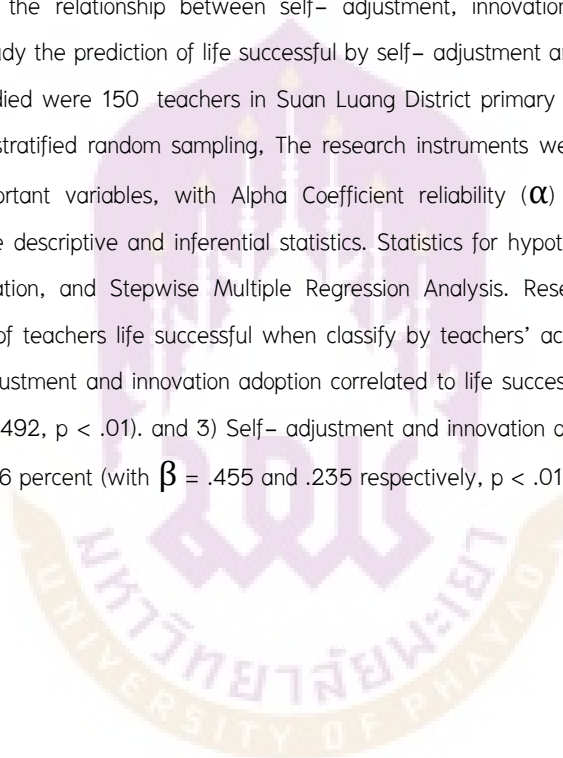
Author: Kritnatee Boonlom, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao, 2019

Advisor: Kosol Meekun

Keyword self adjustment, innovation adoption, life successful, Bangkok primary school teachers

ABSTRACT

Objectives of this research were to: 1) Study teachers' life successful of different biosocial teachers, 2) Study the relationship between self- adjustment, innovation adoption and life successful of teachers, and 3) Study the prediction of life successful by self- adjustment and innovation adoption of teachers. Samples of this studied were 150 teachers in Suan Luang District primary schools , Bangkok, academic year 2019, selected by stratified random sampling, The research instruments were 3 summated rating scales, for measuring 3 important variables, with Alpha Coefficient reliability (α) .757 to .905. The statistics for analyzing data were descriptive and inferential statistics. Statistics for hypothesis testing were independent t- test, Simple Correlation, and Stepwise Multiple Regression Analysis. Research found that: 1) There were significant different of teachers life successful when classify by teachers' academic status, marital status, and salary. 2) Self- adjustment and innovation adoption correlated to life successful of teachers at moderate level ($r = .644$ และ $r = .492$, $p < .01$). and 3) Self- adjustment and innovation adoption predicted life successful of teachers for about 46 percent (with $\beta = .455$ and $.235$ respectively, $p < .01$)

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี เนื่องจากผู้ศึกษาได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.โกศล มีคุณ ขอบพระคุณที่ท่านเสียสละเวลาอันมีค่า ตลอดจนให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา และได้แนะนำแนวทางในการแก้ไขปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ ตลอดจนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่ง ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิภาภรณ์ ภู่วัฒนา ดร.ธารินทร์ รสานนท์ และนางสุนันท์ จันทร์เพ็ญ ที่อนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ และได้ให้คำแนะนำตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ คณาจารย์จากภาควิชาบริหารการศึกษา วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยาทุกท่าน ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์ตรงทางด้านต่าง ๆ ให้ผู้ศึกษาได้นำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ และขอขอบพระคุณท่านผู้บริหาร และคณะครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ที่อนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถามในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

กฤษณี บุญล้อม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง	ฌ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
บทที่ 2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู.....	7
ปัจจัยของความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู.....	17
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	27
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	27
ตัวแปรในการวิจัย	28
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	28
การเก็บรวบรวมข้อมูล	30

2826840035

UP :Thesis 60160249 Independent study / recv : 30032563 09:52:26 / seq : 57

การวิเคราะห์ข้อมูล	31
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	32
ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	32
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบปัญหาการวิจัย	34
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
บทที่ 5 บทสรุป.....	44
สรุปการดำเนินการวิจัย.....	44
สรุปผลการวิจัย	45
อภิปรายผลการวิจัย.....	45
ข้อเสนอแนะ.....	49
บรรณานุกรม	51
ภาคผนวก	57
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	58
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์ IOC ของเครื่องมือวิจัย	59
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	71
ประวัติผู้วิจัย.....	81

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	27
ตาราง 2 แสดงค่าอำนาจจำแนกและค่าความเที่ยงของคะแนนจากการวัดด้วยเครื่องมือ.....	30
ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ลักษณะทางชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่าง.....	33
ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ของครู ระดับตัวแปรรวม จำแนกตามลักษณะชีวสังคมของครู	35
ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ของครูด้าน การทำงาน จำแนกตามลักษณะชีวสังคมของครู	36
ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ของครูด้าน สังคม จำแนกตามลักษณะชีวสังคมของครู	37
ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ของครูด้าน เศรษฐกิจ จำแนกตามลักษณะชีวสังคมของครู.....	38
ตาราง 8 ความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวของครู(Adj) และการยอมรับนวัตกรรมของครู (INNO) กับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู (SUCC) ที่เป็นตัวแปรรวม	39
ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู (SUCC) ที่ เป็นตัวแปรรวม โดยมีตัวแปรทำนาย 4 ตัว	40
ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ด้านการ ทำงาน (SUCC_W) ที่มีตัวแปรทำนาย 4 ตัว.....	41
ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ด้านสังคม (SUCC_S) ที่มีตัวแปรทำนาย 4 ตัว.....	41
ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ด้าน เศรษฐกิจ (SUCC_E) ที่มีตัวแปรทำนาย 4 ตัว.....	42

2826840035

UP-Thesists 60160249 Independent study / recv: 30032563 09:52:26 / seq: 57

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ครูเป็นบุคคลสำคัญเพราะต้องรับผิดชอบในการพัฒนาเยาวชน ดังนั้นครูจะต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ดังพระบรมราโชวาทของในหลวงรัชกาลที่ 9 ที่พระราชทานแก่คณะครู นักเรียนโรงเรียนวังไกลกังวลในโอกาสเข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานรางวัล เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2521 ดังมีใจความตอนหนึ่งว่า “...ครูนับว่าเป็นหนึ่งในบุคลากรหลักของการศึกษา เป็นแบบอย่าง แม่พิมพ์แก่ผู้เรียน การศึกษาที่ดีจะเกิดขึ้นได้ครูต้องเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้วิชา และทักษะชีวิตต่าง ๆ และเป็นแบบอย่างความประพฤติคุณธรรม จริยธรรม...” (สยามรัฐออนไลน์, 2562, สืบออนไลน์)

เมื่อครูมีความสำคัญมาก ครูจะทำหน้าที่ได้ดีก็ต่อเมื่อครูมีสุขภาพดีทั้งกายและใจ มีชีวิตมั่นคงมีจิตใจมั่นคง การมีจิตใจที่ดีจะช่วยให้ปัญญาดี ทำหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ สิ่งส่งไปถึงเด็กไม่ใช่แค่คำพูดที่ไปจากบทเรียนหรือคำสอน แต่จะไปทั้งตัวของครู ทั้งกิริยาท่าทางการแสดงออก สิ่งที่มาจากส่วนลึกของหัวใจ แต่ต้องเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต ครูควรจะเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จกับชีวิตจึงจะเป็นตัวอย่างให้กับเยาวชนได้ (ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม, 2551, สืบออนไลน์)

ดังนั้น สภาพการดำเนินชีวิตของครูจึงต้องสำคัญด้วย เพราะหากครูมีสภาพการดำเนินชีวิตที่ดีย่อมมีผลต่อการทำงาน ดังงานวิจัย พบว่า การทำงานของครูขึ้นอยู่กับสภาพต่าง ๆ ของครู เช่น งานวิจัยของกรรณิการ์ ชิใจงาม (2542) ที่พบว่าค่านิยมในการดำเนินชีวิตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินชีวิตของครู และพบว่า การศึกษาหาความรู้ความชำนาญเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินชีวิตของครู

การเป็นครูที่ดีมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตที่ดี คือ ลักษณะการดำเนินชีวิตที่มีความสอดคล้องกับความต้องการพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิตของมนุษย์อย่างมีคุณค่า เช่น การกินที่อยู่ดีถูกต้องตามสุขลักษณะ มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์มีงานทำ สามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้ รวมทั้งการเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม วัฒนธรรม อันดีงาม มีส่วนร่วมในการเสริมสร้างพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเต็มที่เต็มกำลังความสามารถ และสถานภาพของตัวเอง ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่าครูเป็นบุคลากรที่สำคัญในการถ่ายทอดความรู้และปลูกฝังหลักคิดต่าง ๆ ให้แก่เด็ก โดยครูต้องเข้าใจอย่างถูกต้องสามารถวิเคราะห์ความพอเพียง ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง (สำนักงานการศึกษา, 2551)

2826840035

UP-Thesists 60160249-independent study / recv: 30032563 09:52:26 / seq: 57

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2551) ได้เสนอว่า ในการดำเนินชีวิตควรส่งเสริมและพัฒนาให้บุคคล มีจิตพอเพียง บุคคลที่มีจิตเป็นองค์ประกอบของจิตพอเพียงจำนวนมาก ก็จะนำไปสู่การมีพฤติกรรมพอเพียง-พอประมาณ ซึ่งเป็นพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบเรียบง่ายอย่างมีเหตุมีผลไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น นอกจากนี้ ดวงเดือน พันธุมนาวิน ยังได้กล่าวไว้ว่า จิตลักษณะพอเพียงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมพอเพียง และได้อธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมพอเพียงที่เด่น 2 ประการ คือ 1) พฤติกรรมการปรับตัว และ 2) พฤติกรรมการยอมรับนวัตกรรม

งานวิจัยนี้ จึงให้ความสำคัญกับ “ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู” เพื่อส่งเสริมครูให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต แต่จะส่งเสริมได้ต้องทราบปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องก่อน อาจมีหลายปัจจัย แต่จากการศึกษาเบื้องต้นพบว่า ปัจจัยที่เด่นที่น่าจะเกี่ยวข้อง ได้แก่ การปรับตัวและการยอมรับนวัตกรรมของครู

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการยอมรับนวัตกรรม การปรับตัว และความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร โดยศึกษาการดำเนินชีวิตของครู 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการทำงาน ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมให้บุคลากรครูได้มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู เมื่อจำแนกตามลักษณะชีวสังคมของครู อันได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่ง สถานภาพ และรายได้ ที่ต่างกัน
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวของครู และการยอมรับนวัตกรรมของครู กับการสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู
3. เพื่อศึกษาร้อยละในการทำนายความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ด้วยการปรับตัวของครู และการยอมรับนวัตกรรมของครู

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูที่มีลักษณะชีวสังคมต่างกัน อันได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อายุ ประสบการณ์ทำงาน ตำแหน่ง สถานภาพ และรายได้ มีความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูต่างกัน
2. การปรับตัว และการยอมรับนวัตกรรมสัมพันธ์กับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การปรับตัว และการยอมรับนวัตกรรมร่วมกันทำนายความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2562 จำนวน 8 โรงเรียน จำนวนครู 288 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย สุ่มจากประชากรซึ่งเป็น บุคลากรครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2562 จำนวน 8 โรงเรียน จำนวนตัวอย่างครู 150 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระ คือ

1. ตัวแปรที่เกี่ยวกับความพอเพียง มี 2 ตัวแปร คือ การปรับตัวของครู และการยอมรับนวัตกรรมของครู
2. ลักษณะชีวสังคมของครู ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่ง สถานภาพ และรายได้

ตัวแปรตาม คือ ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู มี 3 ด้าน คือ ด้านการทำงาน ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู หมายถึง ผลที่เกิดจากการประพฤติปฏิบัติตนในการใช้ชีวิตของครู มี 3 ด้าน คือ

1. ความสำเร็จในด้านการทำงาน หมายถึง การบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของครูในการทำงานตามหน้าที่ งานที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ หรืองานที่ทำโดยสมัครใจ ซึ่งลักษณะการทำงานอาจเป็นงานที่ทำคนเดียว งานที่ทำกับผู้อื่น (เพื่อนครู) งานตัวแทนระดับสถานศึกษา และงานร่วมกับชุมชนภายนอก

2. ความสำเร็จในด้านสังคม หมายถึง การบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของครูในการมีสัมพันธภาพกับนักเรียน เพื่อนครู ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชน ในลักษณะการยอมรับการช่วยเหลือเกื้อกูล การยกย่องให้เกียรติซึ่งกันและกัน

3. ความสำเร็จในด้านเศรษฐกิจ หมายถึง การบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของครู ในการจัดการในเรื่องการเงิน ได้แก่ การวางแผน การใช้จ่าย การการเก็บออม และการช่วยเหลือผู้อื่น

การปรับตัว หมายถึง ผลที่เกิดจากความสามารถและความพยายามของครู ในการป้องกัน พัฒนา และแก้ไขตนเองด้านการทำงาน ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ เพื่อเกิดความสุขสงบและสมดุลของชีวิต

การยอมรับนวัตกรรม หมายถึง การที่ครูเรียนรู้ ยอมรับ นำมาใช้ซึ่งสิ่งใหม่ อันได้แก่ ความรู้ วิธีการ ผลิตภัณฑ์ หรือเทคโนโลยีใหม่ เพื่อให้การดำเนินชีวิตดียิ่งขึ้น

ครู หมายถึง บุคลากรผู้ที่ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต สอนหลวง กรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

เมื่องานวิจัยนี้สำเร็จ คาดว่าจะได้รับประโยชน์ ดังนี้

1. ผลวิจัยเป็นประโยชน์แก่ครู โดย เป็นข้อมูลที่สามารถนำไปใช้เพื่อวางแผน พัฒนาการดำเนินชีวิตให้ประสบความสำเร็จ
2. ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายการบริหาร และ/หรือส่งเสริม เพื่อให้ครูประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตเป็นแบบอย่างที่ดี เหมาะกับการเป็นผู้พัฒนาเยาวชนของชาติไปในทางที่ถูกต้อง
3. ผลจากการวิจัยทำให้ได้แนวทางในการวิจัยต่อไป กล่าวคือ งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงหาความสัมพันธ์เปรียบเทียบ จากผลการวิจัยนำไปสู่การวิจัยเชิงทดลอง เพื่อตรวจสอบความเป็นสาเหตุ (การปรับตัว และการยอมรับนวัตกรรม) และผล (คือความสำเร็จในการดำเนินชีวิต) ต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยมีกรอบแนวคิดดังภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยนี้ เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวและการยอมรับนวัตกรรมกับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่คาดว่าจะจะเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของครู เพื่อการกำหนดความหมาย และการวัดตัวแปร โดยมีโครงสร้างหัวข้อ และการนำเสนอต่อไปนี้

ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู

1. ความหมาย บทบาทหน้าที่ และลักษณะของครู
  - 1.1 ความหมายของครู
  - 1.2 บทบาท หน้าที่ และคุณลักษณะของครู
2. แนวคิดเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู
  - 2.1 ความหมาย หลักการของความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู
  - 2.2 วิธีการวัดความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู
3. ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของครู
  - 3.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินชีวิต
  - 3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู

ปัจจัยของความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู

1. ทฤษฎีปัจจัยเชิงสาเหตุของพฤติกรรมบุคคล
2. การปรับตัวกับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู
  - 2.1 ความหมาย ความสำคัญและการวัดการปรับตัว
  - 2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการปรับตัว และงานวิจัยการปรับตัวที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู
3. การยอมรับนวัตกรรมกับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู
  - 3.1 ความหมายและการวัดการยอมรับนวัตกรรม
  - 3.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการยอมรับนวัตกรรม และงานวิจัยการยอมรับนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของครู

จากโครงสร้างหัวข้อดังกล่าว นำเสนอสาระของหัวข้อต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2826840035

ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู

1. ความหมาย บทบาทหน้าที่และลักษณะของครู

1.1 ความหมายของครู

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) และฉบับปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 ให้คำจำกัดความไว้ในมาตรา 4 ว่า ครู หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอน และการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน นักวิชาการ คือ รังสรรค์ แสงสุข (2550, หน้า 38) ได้กล่าวว่า “ครู” คือ ผู้ให้ ผู้เติมเต็ม และผู้มีเมตตา ครู คือ ผู้ที่ให้ความรู้ไม่จำกัดทุกที่ทุกเมื่อ ครูต้องเต็มไปด้วยความรู้และรู้จัก ขวนขวายหาองค์ความรู้ใหม่ ๆ สะสมความดีมีบารมีมาก และครูที่ดีจะต้องไม่ปิดบังความรู้ ควรมีจิต และวิญญาณของความเป็นครู ครู คือ ผู้เติมเต็ม การที่ครูจะเป็นผู้เติมเต็มได้ ครูควรจะเป็นผู้แสวงหาความรู้ต้องวิเคราะห์ วิจัย วิจัยและมาบูรณาการความรู้ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ครู คือ ผู้ที่มีเมตตา จะต้องสอนเต็มที่โดยไม่มีการขี้เกียจหรือปิดบังความรู้ ครูต้องไม่ลำเอียง ไม่เบียดเบียนศิษย์ และสอดคล้องกับ สมหมาย ปวะบุตร (2558, หน้า 8) ที่กล่าวว่า ครู หมายถึง ผู้ที่ให้ความรู้ โดยเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ ผู้อบรมสั่งสอนคุณธรรม จริยธรรม สืบสานวัฒนธรรมประเพณี ภูมิปัญญาต่าง ๆ เป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ ผู้เรียนได้พัฒนาตนในทักษะการคิด การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เป็นผู้จัด ประสพการณ์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ทั้งในวิทยาการสมัยใหม่ และวิธีการดำเนินชีวิต ที่เหมาะสม เพื่อให้ศิษย์ได้พัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์มีสำนึกผู้รับผิดชอบชั่วดี รู้บาปบุญคุณโทษ

สรุปได้ว่า ครู คือ ผู้ที่มีความรู้ ผู้ถ่ายทอดความรู้ ผู้แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อมาพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนเก่ง คนดี มีคุณธรรม และคอยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ และสังคม

1.2 บทบาทหน้าที่ และคุณลักษณะของครู

1.2.1 บทบาทหน้าที่ครู การเป็นครูนั้นไม่ว่าใครที่พอมีความรู้หรือทำทาง น่าเชื่อถือ ก็จะมาเป็นครูได้ ครูเป็นลักษณะที่ผู้ฟังประสงค์จะดำเนินอาชีพนี้ ต้องฝึกฝนศึกษา จนเชี่ยวชาญ จนเป็นที่ยอมรับเพราะครูเป็นบุคคล และวิชาชีพที่สังคมคาดหวังว่าต้องมี บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ คุณลักษณะ บุคลิกภาพ ค่านิยม จรรยาบรรณและคุณธรรม ที่เป็นแบบอย่างได้ จึงมีนักวิชาการได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของครู ดังนี้

รุ่ง แก้วแดง (2554, หน้า 1) กล่าวว่า ครูเป็นผู้กำหนดอนาคตของชาติชาติใดก็ตามที่ได้ครูเป็นผู้มีความรู้ เป็นคนเก่ง เป็นคนเสียสละตั้งใจทำงาน เพื่อประโยชน์ของนักเรียน ชาตินั้นจะได้พลเมืองที่เก่ง ฉลาด มีศักยภาพ และมีความสามารถที่จะแข่งขันกับทุกประเทศในโลกได้

มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2557, หน้า 1) และ ยนต์ ชุ่มจิต (2553, หน้า 76-83) มีการกล่าวถึงบทบาทของครูด้านต่าง ๆ จากคำว่า “TEACHERS” ที่สอดคล้องกัน คือ 1) ด้านการสอน (Teaching) คือ บทบาทในการทำหน้าที่ สอนศิษย์ ให้เป็นคนที่มีความรู้ในวิชาการทั้งปวง ซึ่งถือว่าเป็นงานหลักของครูทุกคน 2) ด้านจริยธรรม (Ethics) คือ ครูมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการส่งเสริมจริยธรรมให้แก่ นักเรียน นอกจากครูอาจารย์ จะต้องอบรมส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้มีจริยธรรมแล้ว ครูทุกคนก็ต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีจริยธรรมอันดีงามเหมาะสมด้วยเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ลูกศิษย์ 3) ด้านวิชาการ (Academic) คือ ครูต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบในทางวิชาการทั้งของตนเองและของลูกศิษย์ 4) ด้านการสืบทอดวัฒนธรรม (Cultural Heritage) คือ ครูต้องทำหน้าที่รับผิดชอบในการสืบทอดวัฒนธรรมจากคนรุ่นหนึ่งไปยังคนอีกรุ่นหนึ่ง โดยปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงามของชาติ และอบรมสั่งสอนให้ลูกศิษย์ เข้าใจในวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย 5) ด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Relationship) คือ ครูต้องทำตัวให้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลทั่ว ๆ ไป เพราะการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีจะช่วยให้ครูสามารถปฏิบัติหน้าที่การงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 6) ด้านการประเมินผล (Evaluation) คือ ครูต้องประเมินผลการเรียนการสอนของนักเรียน เพราะเป็นการวัดความเจริญก้าวหน้าของลูกศิษย์ในด้านต่าง ๆ 7) ด้านการวิจัย (Research) คือ ครูต้องเป็นนักวิจัย เพื่อศึกษาหาความรู้ความจริงที่เชื่อถือได้โดยใช้วิธีการที่เชื่อถือได้ 8) ด้านการบริการ (Service) คือ ครูต้องให้บริการแก่ศิษย์ ผู้ปกครอง และชุมชน เช่น การให้บริการความรู้แก่คนในท้องถิ่น ทั้งในด้านความรู้ทางอาชีพ สุขภาพอนามัย

ขณะที่สมหมาย ประบุตร (2558, หน้า 37-38) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูไว้ 4 ด้าน คือ 1) ด้านการศึกษา คือ การพัฒนาผู้เรียน ด้านคุณธรรม จริยธรรม และวิชาการ 2) ด้านสังคม และชุมชนคือ ครูต้องมีวิถีการดำเนินชีวิตตามครรลองประชาธิปไตย การเป็นผู้นำในการสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นในชุมชน สืบทอดและรักษาขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ 3) ด้านเศรษฐกิจ คือ ครูเป็นผู้มีส่วนช่วยในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศชาติตามวิถีพอเพียงโดยการให้ความรู้แก่นักเรียน และเน้นทักษะในการทำงานต่าง ๆ ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น ทำสวนครัว ปลูกผักและไม้ดอก

2826840035

UP :Thesiss 60160249 Independent study / recv : 30032563 09:52:26 / seq : 57

และส่งเสริมให้เด็กรู้จักคอมพิวเตอร์ และ 4) ด้านการเมืองการปกครอง คือ ครูต้องปลูกฝังความรักชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ผู้เรียน สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้เกิดขึ้นแก่คนในชาติ และมีส่วนช่วยในการพัฒนาการเมืองการปกครองให้มีความมั่นคง

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า บทบาทและหน้าที่ของครู คือ การสั่งสอนศิษย์ให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม จักจรรย์กรรมส่งเสริมวัฒนธรรมให้กับลูกศิษย์ และครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ศิษย์ ในด้านการทำงาน ด้านการศึกษา ด้านสังคมและชุมชน ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมืองการปกครอง เป็นต้น

1.2.2 ลักษณะของครู นักวิชาการได้กล่าวถึงลักษณะของครูไว้ คือ อมรวิรัช นาคทรพรพ (2540, หน้า 121-123) กล่าวว่า สรุปได้ว่า ลักษณะของครูในยุคโลกาภิวัตน์นั้น ต้องเป็นทั้งผู้ให้ความรู้ ผู้ให้เครื่องมือในการแสวงหาความรู้ และผู้จุดไฟแห่งการเรียนรู้ ฉะนั้นครูจะต้องเป็นผู้รอบรู้ในเนื้อหาวิชา ครูจะต้องแตกฉานในทักษะและวิธีหาความรู้สมัยใหม่ และเป็นผู้ที่มีหูตากว้างขวางเกี่ยวกับแหล่งความรู้ต่าง ๆ อีกทั้งยังต้องเป็นนักจิตวิทยาชั้นที่ดี สามารถกระตุ้นความใฝ่รู้ใฝ่เรียนให้เด็ก ๆ ได้อีกด้วย ในส่วนของเพ็ญรุช บุปผามาตะนัง (2542, หน้า 22-26) ได้กล่าวถึง ลักษณะครูในยุคโลกาภิวัตน์ไว้ 7 ประการ คือ 1) มีความรู้ด้านข้อมูลด้านเทคโนโลยีและสื่อการเรียนการสอน 2) มีวิสัยทัศน์กว้างไกล รู้ทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม และพัฒนางานในหน้าที่อยู่เสมอ 3) มีหัวใจเป็นนักประชาธิปไตย มีทักษะในการพูด ฟัง อ่าน เขียน 4) เปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนเป็นผู้อำนวยการอำนวยความสะดวก 5) จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 6) ประกอบด้วยคุณธรรมและจริยธรรม และ 7) วัดและประเมินผลนักเรียนตามสภาพที่แท้จริง ขณะที่ชนาธิป พรกุล (2543, หน้า 6-7) ได้กล่าวถึงความเป็นครูว่าควรมีคุณสมบัติที่สำคัญ คือ มีความรอบรู้ในเนื้อหาวิชาอย่างลุ่มลึก ติดตามความก้าวหน้าในเทคนิควิธีสอนตลอดเวลา ครูจึงต้องเป็นสมาชิกของสมาคมหรือชมรมทางวิชาการ เป็นแบบอย่างในการคิดการทำ เป็นนักจิตวิทยาการเรียนรู้ เป็นนักเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นผู้เชี่ยวชาญภาษาอังกฤษ และเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ยังมีความเห็นของสุทธิพร คล้ายเมืองปัก (2543, หน้า 38-39) ที่กล่าวถึงครูว่าต้องมีลักษณะ 5 ประการ คือ 1) เป็นผู้สอนคือ สอนนักเรียนได้ฝึกคิดและปฏิบัติจริง ประเมินและปรับปรุงตนเองได้ 2) เป็นผู้อำนวยการเรียนรู้ 3) เป็นนักวางแผนชั้นยอด เป็นนักคิดชั้นเยี่ยม มีวิสัยทัศน์กว้างไกล 4) เป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียนรู้อันข่าวสารใหม่ ๆ และทันสมัยอยู่เสมอ และ 6) เป็นผู้ที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก นักวิชาการอีก 1 คน คือ ชีรศักดิ์ อัครบวร (2544, หน้า 17) ได้กล่าวถึงครูในยุคโลกาภิวัตน์ ไว้ 7 ประการประกอบด้วย 1) ครูในอนาคตต้องเป็นนักเทคโนโลยีสารสนเทศไปในตัวด้วย เป็นเทคโนโลยีที่เป็นสหสายสัมพันธ์กับการศึกษาในปัจจุบัน และการเข้าถึง

แหล่งความรู้ใหม่ ๆ ในปัจจุบันล้วนแต่ต้องอาศัยเทคโนโลยีด้านนี้ทั้งสิ้น 2) ครูในอนาคตต้องเชี่ยวชาญภาษาอังกฤษ อันเป็นภาษาสากลที่จะช่วยถอดรหัสความรู้ในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทั้งปวงไม่ว่าจะเป็นอินเทอร์เน็ต มัลติมีเดีย หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์อื่น ๆ 3) ครูในอนาคตต้องติดตามความก้าวหน้าในเทคนิควิธีการสอนต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา ในอนาคตอาจมีชมรมครูอินเทอร์เน็ตที่เปิดโอกาสให้ครูแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และ 4) ครูในอนาคตต้องเป็นนักจิตวิทยาการเรียนรู้ชั้นเลิศ ที่สามารถพัฒนาศิษย์ให้ก้าวทันความรู้และปรับตัวกับชีวิตยุคโลกาภิวัตน์ได้

จากที่นำเสนอผ่านมา สามารถสรุปลักษณะของครู ได้ว่า ครูจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความสามารถทางภาษา เทคโนโลยี จิตวิทยา สามารถปรับเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และสามารถปรับตัวให้เข้ากับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

2. แนวคิดเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู

2.1 ความหมาย หลักการ และการวัดความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู

2.1.1 ความหมายของความสำเร็จในการดำเนินชีวิต จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต พบว่า มีการใช้คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน คือ การดำเนินชีวิต และแบบแผนการดำเนินชีวิต ดังนี้

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2550, หน้า 40) กล่าวว่า การดำเนินชีวิต หมายถึง การใช้ชีวิตตั้งแต่แรกเกิดจนถึงตาย โดยบุคคลจะมีการศึกษาหาความรู้ การทำกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเล่น การทำงาน การประกอบอาชีพ การพักผ่อน และการรอความตาย และสกล วรเจริญศรี (2556, หน้า 10) กล่าวว่า การดำเนินชีวิต หมายถึง รูปแบบแบบแผน วิธี รวมถึงลักษณะนิสัยต่าง ๆ ในการแสดง ประพฤติปฏิบัติในการดำรงชีวิต ซึ่งแตกต่างกันไปตามกลุ่ม หรือสังคมที่บุคคลนั้นอาศัยอยู่ ซึ่งสามารถควบคุมการกระทำของตนเองได้ไม่มากนักยอดตลอดจนผลของการแสดงออกของพฤติกรรมจะมีความเกี่ยวข้องกับบุคคลในกลุ่มที่ดำเนินชีวิตอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับที่ โอ-ไบรเอน (O-Brien, 1982 p. 39 อ้างอิงใน สกล วรเจริญศรี, 2556, หน้า 10) กล่าวว่า การดำเนินชีวิต หมายถึง ลักษณะนิสัยที่ประพฤติปฏิบัติในการดำรงชีวิต และซิงเกอร์ (Singer, 1982, p. 303 อ้างอิงใน ศรีนัย ชัยวงษา, 2545, หน้า 8) กล่าวว่า แบบแผนการดำเนินชีวิต หมายถึง หนทางของการดำเนินชีวิต หรือวิถีชีวิตที่บุคคลประพฤติปฏิบัติในกิจวัตรประจำวัน

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การดำเนินชีวิต หมายถึง การทำกิจกรรมหรือการประพฤติปฏิบัติตนของบุคคลในการใช้ชีวิตด้านต่าง ๆ เช่น การศึกษา การทำงาน นันทนาการ และการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นตามกลุ่ม หรือสังคมที่อาศัยอยู่

โดยอาเจนิยามของความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ได้ว่า เป็นการดำเนินชีวิตที่บรรลุเป้าหมาย คือ มีความสุขสงบ และสมดุล

2.1.2 หลักการดำเนินชีวิตให้ประสบความสำเร็จ ได้มีนักวิชาการ คือ เกษม วัฒนชัย (2550, หน้า 164) กล่าวว่า ในการดำเนินชีวิต ต้องมีความรอบรู้ที่เหมาะสมในการดำเนินชีวิต มีความเข้มแข็ง อดทน มีความเพียร มีสติปัญญา และมีความรอบคอบ คิริพร คีตสาร (2551, หน้า 21-22) เห็นว่า ชีวิตประจำวันและการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่น ต้องคำนึงถึงความพอประมาณในการดำรงชีวิตในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านการบริโภค การกินอยู่ หลับนอน การเข้าสังคม การใช้เวลา และทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ โดยเน้นการพึ่งตนเองเป็นเบื้องต้น การทำอะไรที่ไม่สุดโต่งไปข้างใดข้างหนึ่งการใช้เหตุผลเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ และการกระทำต่าง ๆ การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีเพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง และไม่ทำอะไรที่เสี่ยงจนเกินไป จนทำให้ตนเองหรือคนรอบข้างเดือดร้อนในภายหลัง การใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง และใช้ความรู้ด้วยความรอบคอบ และระมัดระวังความซื่อสัตย์ ความไม่โลภ ความรู้จักพอ ความขยันหมั่นเพียร การไม่เบียดเบียนกัน การรู้จักแบ่งปัน และช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกัน และกัน เพนเดอร์ (Pender, 1987, pp. 135-143) ได้แบ่งการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวกับทางกายภาพ และด้านจิตใจ โดยด้านกายภาพ ได้แก่ 1) การดูแลตนเอง ซึ่งหมายถึง การดูแลตนเองในด้านสุขวิทยาส่วนบุคคล ความรู้เกี่ยวกับ โรค การสังเกตร่างกายตนเองว่ามีอาการผิดปกติหรือไม่ 2) การปฏิบัติทางโภชนาการ ซึ่งหมายถึง การรับประทานอาหารได้ถูกต้องเหมาะสมมีคุณค่าทางโภชนาการ 3) การออกกำลังกาย ซึ่งหมายถึง การพักผ่อน และเสริมสร้างสมรรถนะของร่างกาย 4) การนอนหลับ ซึ่งหมายถึง การประเมินระยะเวลาที่ควร จะได้รับการพักผ่อนนอนหลับ ตลอดจนการมีลักษณะการนอนที่ถูกต้อง 5) การควบคุมสภาวะสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพ ซึ่งหมายถึง การดูแลตนเองให้ปลอดภัย จากอันตรายต่าง ๆ และ 6) การใช้บริการด้านสุขภาพ ซึ่งหมายถึง ความกระตือรือร้นในการหาข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา สุขภาพอนามัย การตรวจสุขภาพ ในด้านการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวกับจิตใจ ได้แก่ 1) การจัดการกับความเครียด คือ การประเมินอารมณ์สภาวะของบุคคล การแสดงอารมณ์ต่าง ๆ ออกมาได้อย่างเหมาะสม 2) ความเข้าใจตนเองอย่างถ่องแท้ในความสำเร็จของชีวิต คือ ความพึงพอใจในความสำเร็จของชีวิต 3) จุดมุ่งหมายของชีวิต คือ การกำหนดเป้าหมายชีวิตทั้งระยะสั้น และระยะยาว และ 4) การมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น คือ

การคบหาสมาคมกับบุคคลอื่น ๆ ในด้านของฮอลล์ (Hall, 1996, pp. 36-77 อ้างอิงใน ศรันย์ ชัยวงษา, 2545, หน้า 19) ได้กล่าวถึงการดำเนินชีวิต ว่าเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ 1) สุขภาพ ซึ่งหมายถึง การดูแลตนเองด้านสุขภาพ เช่น การออกกำลังกาย การพักผ่อน การดูแลรักษา ยามเจ็บป่วย 2) อาชีพ ซึ่งหมายถึง การประกอบอาชีพหลัก เพื่อการมีรายได้ในการดำรงชีวิต 3) การศึกษา ซึ่งหมายถึง การได้รับการศึกษาในระบบโรงเรียน การเข้ารับการอบรมตลอดจน การสนใจศึกษาหาความรู้ 4) ที่อยู่อาศัย ซึ่งหมายถึง ลักษณะที่อยู่อาศัย วัสดุที่ใช้ ในการก่อสร้างที่อยู่อาศัย ตลอดจนสถานะภาพของการอาศัย 5) กิจกรรม ซึ่งหมายถึง การทำกิจกรรมในยามว่าง เช่น การเข้าสังคม งานอดิเรก และ 6) ศาสนา ซึ่งหมายถึง ศาสนาที่ตนนับถือเป็นศาสนาประจำตัว

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด และหลักการดำเนินชีวิต ซึ่งพบว่า มีผู้ทรงคุณวุฒิได้ แนะนำ หลักการดำเนินชีวิตไว้หลายท่าน โดยส่วนใหญ่แล้ว จะมีความใกล้เคียงกัน ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ จึงได้นำแนวคิด หรือหลักการมาสังเคราะห์ เพื่อให้มีความเหมาะสมกับกลุ่มประชากรและสภาพสังคมที่ศึกษา จึงกำหนดขอบข่ายความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นบุคลากรครูไว้ 3 ด้าน คือ 1) ด้านการทำงาน ซึ่งหมายถึง การทำงานตามหน้าที่ งานที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ หรืองานที่ทำโดยสมัครใจ ซึ่งลักษณะการทำงานอาจเป็นงานที่ทำคนเดียว งานที่ทำกับผู้อื่น งานตัวแทนและงานร่วมกับชุมชนภายนอก 2) ด้านสังคม ซึ่งหมายถึง การมีสัมพันธภาพ กับนักเรียน เพื่อนครู ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชน และ 3) ด้านเศรษฐกิจ ซึ่งหมายถึง การจัดการในเรื่องการเงิน ได้แก่ การวางแผน การใช้จ่าย การเก็บออม และการช่วยเหลือผู้อื่น

2.1.3 วิธีกรวัดความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู จากการประมวล เอกสารการวัดความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ได้มีผู้ทำการวิจัยและได้สร้างแบบวัด ความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ดังนี้ สกล วรเจริญศรี (2556) ได้สร้างแบบวัดความสำเร็จ ในการดำเนินชีวิตของนิสิต ปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน 9 ด้าน จำนวน 65 ข้อ เป็นแบบวัดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .201 - .680 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .913 งานวิจัยของผการัตน์ สุขชุม (2553) ได้สร้างแบบวัดการดำเนินชีวิตที่สอดคล้อง กับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และด้านวัฒนธรรม จำนวน 58 ข้อ เป็นแบบวัดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ “ปฏิบัติมากที่สุด” จนถึง “ปฏิบัติน้อยที่สุด” มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .91 งานวิจัยของ กรรณิการ์ ชิใจงาม (2542) ได้สร้างแบบวัดค่านิยมในการดำเนินชีวิตจำนวน 25 ข้อ เป็นแบบวัด

2826840035

ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ “สำคัญที่สุด” จนถึง “ไม่สำคัญ” มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .95 และแบบวัดการดำเนินชีวิตของครู จำนวน 28 ข้อ เป็นแบบวัดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด”จนถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .94 งานวิจัยของชัยวัฒน์ ธีรกุลพิศุทธิ์ (2554) ได้สร้างแบบวัดการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแบบวัดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ “มากที่สุด”จนถึง “น้อยที่สุด” โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน จำนวน 60 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .958 และในงานวิจัยของสุปราณี สุระเดช (2554) ได้สร้างแบบวัดพฤติกรรมการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ซึ่งเป็นแบบวัดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ ตั้งแต่ ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติบ้างเป็นบางครั้ง และไม่ได้ปฏิบัติเลย จำนวน 15 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .76

จากการประมวลเอกสาร ผู้วิจัยจึงสร้างแบบวัดความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูขึ้นเอง โดยการยึดแนวทางการสร้างเครื่องมือของงานวิจัยที่ผ่านมา โดยยึดตามนิยาม “ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ที่แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านการทำงาน 2) ด้านสังคม และ 3) ด้านเศรษฐกิจแบบวัดมีลักษณะเป็นแบบมาตราประเมินรวมค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” ครูที่ได้คะแนนสูงเป็นผู้ที่มีความสำเร็จในการดำเนินชีวิตมากกว่าครูที่ได้คะแนนต่ำ

3. ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของครู

3.1 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินชีวิต

แนวคิดทฤษฎีความสำเร็จ (Achievement Needs) เป็นแนวคิดที่เชื่อว่าบุคคลจะกระทำการใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปได้ แรงจูงใจในความสำเร็จส่วนสำคัญที่จะทำให้การดำเนินกิจกรรมบรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งบุคคลจะเรียนรู้ความต้องการต่าง ๆ จากสภาพแวดล้อมรอบตัว ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมตามความสำเร็จและความพอใจในรางวัลที่ได้รับ โดยความต้องการสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท (McClelland, 1961, pp. 100–112) คือ 1) ความต้องการความสำเร็จ (Need for Achievement: n-Ach) เป็นความต้องการที่จะทำให้สิ่งต่าง ๆ ให้เต็มที่และดีที่สุด เพื่อความสำเร็จ มีความสมบูรณ์และมีมาตรฐาน 2) ความต้องการการมีอำนาจ (Need for Power: n-Pow) เป็นความต้องการที่จะควบคุมสิ่งแวดล้อม และมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม 3) ความต้องการสัมพันธภาพที่ดี (Need for Affiliation : n-Aff) เป็นความต้องการได้รับหรือมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ต้องการสัมพันธภาพที่ดีต่อบุคคลอื่น แมกคลีลแลนด์ เชื่อว่าบุคคลแต่ละคนมีความต้องการทั้ง 3 ส่วนประกอบกัน โดยบางคนอาจจะมีความต้องการอันใดอันหนึ่ง

เข้มข้นกว่าความต้องการอื่น และความต้องการที่เข้มข้นดังกล่าวก่อให้เกิดการจูงใจที่ผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการนั้น ๆ อย่างเห็นได้ชัด

ยังมีทฤษฎีความสำเร็จของมิทรอฟฟ์ และเด็นทอล (Mitroff and Denton, 1999) ได้กล่าวถึงความสำเร็จว่าเป็นความสุข ความพอใจ ความสำเร็จ สัมพันธ์กับงาน และปัจจัยที่ไม่ใช่งาน เช่น ครอบครัว สังคม ซึ่งความสำเร็จประกอบด้วย 4 ส่วน คือ 1) ความรู้สึกต่อสิ่งที่ทำสำเร็จ (A sense of accomplishment) เป็นความรู้สึกของบุคคลในลักษณะนามธรรม เป็นสิ่งที่รู้สึกได้ด้วยตนเอง ความรู้สึกนี้เกิดขึ้นจากภายใน 2) ความสมดุลของงาน และครอบครัว (Balance of work and family) การจะเป็นผู้ประสบความสำเร็จจำเป็นต้องรักษาความสมดุลของชีวิตงานและครอบครัว มีความสุขในการทำงานเป็นเวลายาวนาน มีความสุขในการทำงาน ได้รับเลื่อนตำแหน่งเป็นที่พอใจ มีความสุขในบ้านและครอบครัว 3) การช่วยเหลือสังคม (Contribution to Society) การประสบความสำเร็จจำเป็นต้องคำนึงถึงผู้อื่น และส่วนรวม งานเป็นเพียงส่วนหนึ่งของความสำเร็จ 4) การช่วยเหลือผู้ร่วมงาน (Contribution to Colleagues) การมีสัมพันธภาพที่ดี มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด มีความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างดี

สาระสำคัญของทฤษฎีความสำเร็จในการดำเนินชีวิต จำแนกได้เป็นด้านต่าง ๆ ความสำเร็จจะเกิดได้ต้องมีปัจจัยอันเป็นสาเหตุหรือส่งเสริมให้เกิดขึ้น

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของคุณ

ต่อไปเป็นการประมวลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องหรือมีความใกล้เคียงกับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของคุณ พบว่ามีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หรือมีความใกล้เคียงดังรายละเอียดต่อไปนี้

มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องหรือมีความใกล้เคียงกับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตด้านการทำงาน มีงานวิจัยของวลัยพร ศิริภริมย์ (2550) ได้ศึกษาการวิเคราะห์เส้นทางสู่ความสำเร็จในวิชาชีพของผู้บริหารสตรีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลทางบวกต่อความสำเร็จในวิชาชีพของผู้บริหารสตรีในสถานศึกษา ประกอบด้วย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความฉลาดทางอารมณ์ สถานภาพ และบทบาททางสังคมของสตรี ภาวะผู้นำ การสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา การสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงานและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง กฎหมายและนโยบายเกี่ยวกับสตรี การได้รับโอกาสในการพัฒนา การสนับสนุนจากครอบครัว และการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา ในส่วนงานวิจัยของ ศิริพร ศิตสาร (2551) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของคุณครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา

เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ครูโรงเรียนเอกชนมีการปฏิบัติในการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในด้านการงานและการแก้ปัญหา และด้านการแสวงหาความรู้เพื่อใช้ในการทำงาน อยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของครูโรงเรียนเอกชน พบว่า 1) ครูโรงเรียนเอกชน เพศหญิง มีการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการงานและการแก้ปัญหามากกว่า เพศชาย 2) ครูโรงเรียนเอกชนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในทุกด้านแตกต่างกัน โดยครูในโรงเรียนเอกชนขนาดใหญ่ และขนาดกลาง มีการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านการงานและการแก้ปัญหา มากกว่าครูในโรงเรียนขนาดเล็ก, ครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการงาน และการแก้ปัญหา มากกว่าครูโรงเรียนเอกชนขนาดกลาง และครูในโรงเรียนขนาดใหญ่มีการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านการแสวงหาความรู้เพื่อใช้ในการทำงานมากกว่าครูในโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดเล็ก อีกรายงานวิจัยหนึ่ง อัจฉราประเสริฐสิน (2552) ได้ศึกษาปัจจัยด้านสวัสดิการที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการทำงานของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า คะแนนแรงจูงใจในการทำงานด้านความสำเร็จในการทำงานมีคะแนนมากที่สุด รองลงมา คือด้านลักษณะของงาน ด้านความรับผิดชอบ ด้านการยอมรับ และด้านความก้าวหน้า ตามลำดับ ส่วนสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรตามมีค่าเป็นบวกอยู่ระหว่าง .253 (ด้านความสำเร็จในการทำงานกับด้านลักษณะของงาน) ถึง .891 (ด้านความสำเร็จในการทำงานกับด้านการได้รับการยอมรับ)

ในด้านงานวิจัยที่เกี่ยวข้องหรือมีความใกล้เคียงกับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตด้านสังคม มีงานวิจัยของศรัณย์ ชัยวงษา (2545) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแบบแผนการดำเนินชีวิตของข้าราชการครูที่กู้ยืมเงินสหกรณ์ออมทรัพย์ครูกรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อแบบแผนการดำเนินชีวิตของข้าราชการครูที่กู้ยืมเงินสหกรณ์ออมทรัพย์ครูกรุงเทพมหานครมี 3 ปัจจัย ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน และภาระความรับผิดชอบต่อครอบครัว สามารถทำนายแบบแผนการดำเนินชีวิตของข้าราชการครูที่กู้ยืมเงินสหกรณ์ออมทรัพย์ครูกรุงเทพมหานครได้ร้อยละ 56.10 อีกรายงานวิจัยหนึ่ง กนกกาญจน์ฉวีวงศ์ (2552) ได้ศึกษาการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักการพึ่งตนเองตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากรโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนพึ่งพาตนเองด้านสังคมด้วยการใช้ชีวิตอย่างมีความสุขในครอบครัว มีการทำกิจกรรมและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ร่วมมือกันในการทำงาน แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเพื่อให้การทำงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ในส่วนของวิจัยที่เกี่ยวข้องหรือมีความใกล้เคียงกับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจ ได้แก่งานวิจัยของนุชนาถ ฤทธิสนธิ (2551) ได้ศึกษาชาวอำมร์ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค และความสำเร็จในวิชาชีพของพยาบาลประจำการ: กรณีศึกษาโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง พบว่า องค์ประกอบของชาวมอญอำมร์ด้านทักษะทางสังคม ด้านการตระหนักรู้ในตนเองและองค์ประกอบของความสามารถในการเผชิญ และฟื้นฟ้อุปสรรคด้านสาเหตุและความรับผิดชอบ สามารถทำนายความสำเร็จในวิชาชีพของพยาบาลประจำการได้ร้อยละ 27.9 ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในวิชาชีพทุกด้าน ได้แก่ ด้านการทำงาน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านการเงิน และด้านความก้าวหน้าในการเลื่อนตำแหน่ง งานวิจัยของ กนกกาญจน์ ฉวีวงศ์ (2552) ได้ศึกษาการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักการพึ่งตนเองตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของบุคคลากรโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนพึ่งพาตนเองด้านเศรษฐกิจ ด้วยการดำรงชีวิตอยู่อย่างพอเพียงพออยู่พอกิน พอใช้ และดำรงชีวิตตามฐานะของตนเอง ในส่วนของกรณีการ ภิรมย์รัตน์ (2553) ได้ศึกษาพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ได้แก่ การเก็บออมเงิน การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย การใช้ทรัพยากรทุกอย่างอย่างประหยัดและรู้คุณค่า การประยุกต์ของเก่าให้กลับมาใช้ได้อีกครั้ง อีกรงานวิจัยหนึ่ง คือน้ำฝน ผ่องสุวรรณ (2553) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า มี 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านจิตใจและสังคม คือ การเข้าร่วมประชุม/ร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน การปฏิบัติตามกฎระเบียบ วัฒนธรรมประเพณีของหมู่บ้าน 2) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ คือ การผลิตเครื่องอุปโภคเพื่อใช้ในชีวิิตประจำวัน 3) ปัจจัยด้านการเรียนรู้ คือ การมีส่วนร่วมการจัดเก็บรวบรวมวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ของหมู่บ้าน/ชุมชน และ 4) ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ การมีส่วนร่วมวางแผนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การเข้าร่วมกิจกรรมในเครือข่ายด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2826840035

UP-Thesisis 60160249 Independent study / rev: 30032563 09:52:26 / seq: 57

จากที่นำเสนอมาจะเห็นว่าได้มีการวิจัยเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูทั้งทางด้านการทำงาน สังคม และเศรษฐกิจ โดยมีทั้งการศึกษาสภาพความสัมพันธ์ และความพยายามที่จะระบุปัจจัยของความสำเร็จ

ปัจจัยของความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู

ปัจจัยเชิงสาเหตุของความสำเร็จในการดำเนินชีวิตเป็นปัจจัยที่อาจจะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู การวิจัยครั้งนี้ศึกษาตามแนวคิดทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) เพื่อเป็นการหาสาเหตุของความสำเร็จด้านต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิต โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) ทฤษฎีปัจจัยเชิงสาเหตุของพฤติกรรมบุคคล

สำหรับการเกิดพฤติกรรมต่าง ๆ นั้น ได้มีคำอธิบายถึงที่มาโดยอาศัย ทฤษฎีที่สร้างรูปแบบที่เรียกว่าปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) ซึ่งมีแนวคิดที่ว่า แม้ในลักษณะสถานการณ์เดียวกันบุคคลต่าง ๆ ย่อมมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้นสาเหตุของพฤติกรรมจึงมีสาเหตุมาจากสภาพจิตใจหรือลักษณะจิตของบุคคลนั้นรวมเข้ากับลักษณะทางสถานการณ์จึงก่อให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ดังนั้นจึงมีการนำแนวความคิดดังกล่าวมาใช้อธิบายปรากฏการณ์ทางพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งพัฒนาโดยนักจิตวิทยากลุ่มหนึ่ง (Magnusson and Endler อ้างอิงใน ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2541) ซึ่งกล่าวโดยสรุปว่า พฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคลเกิดขึ้นจากสาเหตุ ดังต่อไปนี้ 1) ลักษณะของสถานการณ์ปัจจุบัน คือ สิ่งที่อยู่รอบตัวบุคคล ซึ่งอาจมีอิทธิพลต่อการกระทำของบุคคลในลักษณะที่บุคคลรับรู้เกี่ยวกับสิ่งที่อยู่รอบตัวดี ความ และแสดงพฤติกรรม เพื่อปฏิสัมพันธ์กับสิ่งที่อยู่รอบตัวนั้น เช่น การรับรู้ตัวแบบต่าง ๆ การรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้าง 2) จิตลักษณะเดิมของบุคคล คือ จิตลักษณะที่เกิดจากการสะสมตั้งแต่เด็กและติดตัวบุคคลมาในสถานการณ์หนึ่ง ๆ ซึ่งมักเป็นจิตลักษณะที่มีพื้นฐานมาจากการอบรมถ่ายทอดทางสังคมจากสถาบันทางสังคมที่สำคัญ เช่น ครอบครัว โรงเรียน ศาสนา 3) จิตลักษณะร่วมกับสถานการณ์ ซึ่งได้ให้นิยามว่าปฏิสัมพันธ์แบบกลไก (Mechanical Interaction) คือ สาเหตุด้านที่สามตามรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยมเป็นสาเหตุที่เกิดจากอิทธิพลร่วมกันระหว่างจิตลักษณะเดิมของบุคคลกับสถานการณ์ที่บุคคลกำลังเผชิญ ซึ่งเรียกว่า “Mechanical Interaction” และ 4) จิตลักษณะตามสถานการณ์ หรือปฏิสัมพันธ์แบบในตน (Organismic Interaction) ซึ่งอธิบายถึงลักษณะทางจิตของบุคคลที่กระทำโดยการเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์กับจิตลักษณะเดิมของบุคคลก่อให้เกิดจิตลักษณะตาม

สถานการณ์ของบุคคลนั้น ๆ เช่น ความเครียดอันเกิดจากสถานการณ์ที่เผชิญ ความรู้สึกอันเกิดจากสถานการณ์ รวมไปถึงทัศนคติต่อพฤติกรรมที่บุคคลจะกระทำ โดยทั้งหมด (4 สาเหตุ) อาจเกิดขึ้นพร้อมกันได้มากกว่าหนึ่งสาเหตุ

จากกลุ่มสาเหตุของพฤติกรรม 4 กลุ่มดังกล่าว หากพิจารณาถึงสาเหตุหลักจะพบว่า มีอยู่สองกลุ่มสำคัญคือ กลุ่มลักษณะของสถานการณ์ปัจจุบัน และกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ ในการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะสาเหตุสำคัญของสองกลุ่มดังกล่าว

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประมวลเอกสาร กำหนดตัวแปรเชิงสาเหตุของความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ตามรูปแบบของทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) และใช้ทฤษฎีดังกล่าวสร้างกรอบแนวคิดของการวิจัย โดยมุ่งศึกษากลุ่มตัวแปรที่เป็นสาเหตุของการเกิดความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ผู้วิจัยได้ทำการสืบค้นและเลือกปัจจัยจิตลักษณะตามสถานการณ์ คือ การปรับตัวของครูและเลือกปัจจัยลักษณะของสถานการณ์ปัจจุบัน คือ การยอมรับนวัตกรรมของครู เพื่อศึกษาว่าปัจจัยสองประการดังกล่าวจะส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูหรือไม่อย่างไร ซึ่งการประมวลเอกสารของสองตัวแปรปัจจัยเชิงสาเหตุเชื่อมโยงกับตัวแปรผล “ความสำเร็จ” เป็นดังต่อไปนี้

2. การปรับตัวของครูกับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู

2.1 ความหมาย ความสำคัญและการวัดการปรับตัว

2.1.1 ความหมายของการปรับตัว มีผู้ให้คำอธิบายไว้ ดังนี้

นักวิชาการต่างประเทศได้อธิบายความหมายของการปรับตัวไว้ เช่น วอร์เชลและโกทอลล์ (Worchel and Goethols, 1985, pp. 2) กล่าวถึงการปรับตัวตามพจนานุกรมทางพฤติกรรมศาสตร์ หมายถึง ความสัมพันธ์ที่สอดคล้องกันระหว่างความต้องการของตนเองทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจกับสภาพแวดล้อม

โคลแมน และแฮมเมน โคลแมน และแฮมเมน (Coleman; & Hammen, 1981, pp. 69 อ้างอิงใน ลักษณะ สรีวิวัฒน์, 2549, หน้า 104) กล่าวว่า การปรับตัว หมายถึง ผลของความพยายามของบุคคลที่จะพยายามปรับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ตนเองไม่ว่าปัญหานั้นจะเป็นปัญหาด้านบุคลิกภาพ ด้านความต้องการ หรือด้านอารมณ์ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่บุคคลนั้นอยู่

มาร์ติน และออสบอร์น (Martin and Osborn, 1989, pp. 2) ได้อธิบาย และให้ความหมาย ของการปรับตัวไว้ว่า การปรับตัวเป็นการเปลี่ยนแปลงวิถีทางของพฤติกรรมของตนเอง เพื่อการตอบสนองให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมที่ตนอาศัยอยู่

2826840035

ส่วนนักวิชาการของไทยได้อธิบายความหมายของการปรับตัวไว้ เช่น
 วรารักษ์ ตระกูลสฤษดิ์ (2549, หน้า 3) ให้ความหมายว่า การปรับตัว
 หมายถึง กระบวนการที่บุคคลใช้ความพยายามในการปรับตนเองให้อยู่ในสภาพแวดล้อม
 ได้อย่างดี และมีความสุข ไม่ว่าจะต้องเผชิญกับสภาพปัญหา ความเปลี่ยนแปลงทั้งจาก
 ตนเองและสิ่งแวดล้อม จนสามารถอยู่ในสภาพนั้น ๆ ได้

ชูชีพ อ่อนโคกสูง (2549, หน้า 13) ให้ความหมายว่า การปรับตัว คือ
 การแก้ปัญหาเพื่อให้ใช้ชีวิตอย่างมีความสุข ถ้าแก้ปัญหาสำเร็จก็มีความสุข คือปรับตัวได้
 หากแก้ปัญหาไม่สำเร็จก็มีความสุข คือปรับตัวไม่ได้ คนที่ปรับตัวได้จึงมีสุขภาพจิตดี
 ส่วนคนที่ปรับตัวไม่ได้ จึงมีปัญหาสุขภาพจิต

มาลีนี จุฑิตปะมา (2553, หน้า 120) ให้ความหมายว่า การปรับตัว คือ
 การปรับ และเปลี่ยนแปลงความรู้สึก ความคิดของบุคคลให้สามารถแสดงพฤติกรรม เพื่อ
 ตอบสนองความต้องการของตนเองได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกลมกลืนกับสถานการณ์
 และสภาพแวดล้อม

ลักขณา สรีวัฒน์ (2549, หน้า 105) ให้ความหมายว่า การปรับตัว คือ การที่
 บุคคลสร้างขึ้น หรือขัดเกลาพฤติกรรมของตนเองให้เข้ากับแบบแผนทางสังคม หรือ
 สิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลง ให้สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ ทำให้มีชีวิตอยู่อย่าง
 ปกติสุข ทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ ไม่เกิดผลเสียทั้งต่อตนเอง และบุคคลอื่น

วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา (2549, หน้า 149) ให้ความหมายว่า การปรับตัว
 หมายถึง การที่บุคคลพยายามปรับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ตน และพยายามปรับเปลี่ยน
 พฤติกรรมของตนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และความต้องการของตนเอง จนสามารถดำเนินชีวิต
 ได้อย่างมีความสุขปราศจากความคับข้องใจ

ดวงเดือน พันธุมนาวิณ (2552) ให้ความหมายว่า การปรับตัว หมายถึง
 ผลที่เกิดจากความสามารถ และความพยายามของบุคคลในการที่จะตอบสนองในแนวทาง
 ที่เปลี่ยนไปจากที่ตนเคยกระทำซึ่งนำไปสู่ผลสำเร็จในการแก้ปัญหา ทำให้ปัญหานั้นหมดไป
 ทางจิตวิทยา เรียกว่า ความสมดุลกลับคืนมา

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การปรับตัว หมายถึง ผลที่เกิดจากความสามารถ
 และความพยายามครุในการป้องกัน พัฒนา และแก้ไขตนเองด้านการทำงาน ด้านสังคม
 และด้านเศรษฐกิจ เพื่อเกิดความสุขสงบและสมดุลของชีวิต

2.1.2 ความสำคัญของการปรับตัว มีผู้ให้คำอธิบายไว้ คือ วิภาพร มาพบสุข
 (2542, หน้า 435-436) ได้กล่าวว่า มนุษย์จำเป็นต้องมีการปรับตัวเพราะการปรับตัวมีความสำคัญ

ต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ คือ 1) การรู้จักปรับตัวเป็นการบรรเทาความคับข้องใจ ความขัดแย้ง ความกดดัน และความเครียด เมื่อบุคคลเกิดความเครียดไม่สบายใจ ย่อมต้องรู้จักวิธีการปรับตัวที่ดี จึงจะช่วยให้ชีวิตของบุคคลมีความสุข ไม่เจ็บป่วยทางกายและทางจิต 2) การรู้จักปรับตัวที่มีประสิทธิภาพจะช่วยลดปัญหาสุขภาพ หากบุคคลสามารถปรับตัวได้ดีจะทำให้บุคคลมีความสุข และเกิดพฤติกรรมปกติ ถ้าปรับตัวไม่ได้ก็จะเกิดสภาพไร้ความสุข พฤติกรรมที่เกิดตามมา คือ พฤติกรรมเบี่ยงเบน ซึ่งอาจเป็นปัญหาสุขภาพจิตต่อไป 3) การรู้จักปรับตัวจะช่วยให้มีความสุขกายและสุขภาพจิตที่ดี บุคคลที่สามารถปรับตัวตามสภาพการเปลี่ยนแปลงของสภาพการณ์ต่าง ๆ ได้ดีย่อมนำมาซึ่งความสุขทางกาย และความสุขทางใจ 4) การรู้จักปรับตัวให้มีบุคลิกภาพที่ดี รู้จักปรับตัวในสถานภาพต่าง ๆ ได้ดีย่อมทำให้บุคคลนั้นไม่เกิดความเครียดและคับข้องใจ รวมถึงสามารถจัดความทุกข์ออกจากใจได้เสมอ ซึ่งช่วยทำให้บุคลิกภาพของบุคคลนั้นน่าเชื่อถือ เป็นที่เคารพของบุคคลทั่วไป

เหตุผลที่ว่าทำไมมนุษย์ต้องมีการปรับตัวนั้น วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์ (2549, หน้า 4) กล่าวว่า การที่มนุษย์มีการปรับตัวมีเหตุผลสำคัญ คือ เพื่อความอยู่รอดของชีวิต ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เราทุกคนต้องพบกับสภาพการเปลี่ยนแปลงมาตลอด ซึ่งทุกคนต้องปรับตัวเพื่อจะอยู่รอดให้ได้ในแต่ละช่วงชีวิต และเพื่อความอยู่รอด การปรับตัวช่วยให้เรายอมรับสถานการณ์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วพยายามหาวิธีการแก้ไขจัดปัดเป่าปัญหา หรือสภาพการณ์ที่ค่อนข้างเลวร้าย หรือสภาพการณ์ที่เลวร้ายมาก ๆ ที่เกิดขึ้นกับตัวเราให้บรรเทาเบาบางลงซึ่งอาจจะพยายามแก้ไขด้วยตนเอง หรือมีการแสวงหาบุคคลอื่นมาช่วยแก้ไขปัญหานั้น สุดท้ายเมื่อปัญหาคืบคลานมีการแก้ไขแล้ว ความคิด ความรู้สึกของเราก็จะดีขึ้น ผ่อนคลายความตึงเครียดลงไป เมื่อความทุกข์หายความสบายใจก็เกิดขึ้น ขณะที่ ลักษณ์า สรีวิวัฒน์ (2549, หน้า 104) กล่าวว่า การปรับตัว เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะไม่อาจมองข้ามไปได้ เพราะสิ่งมีชีวิตทั้งหลายจำเป็นต้องมีการปรับตัวในด้านต่าง ๆ จึงจะสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข ไม่ว่าจะในด้านอาหาร ที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อม การดำรงชีวิตของมนุษย์ก็เช่นเดียวกัน จำเป็นต้องมีการปรับตัว ให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ทางด้านชีววิทยา และจิตวิทยา เพื่อให้สามารถอยู่ได้อย่างปลอดภัยและมีความสุข หากไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัวที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จะทำให้มีชีวิตอยู่ได้ด้วยความยากลำบาก ปราศจากความสุข ซึ่งแต่ละคนมีรูปแบบของการปรับตัวแตกต่างกัน การปรับตัวที่เหมาะสม จะทำให้บุคคลมีสุขภาพจิตดี ส่วนบุคคลที่ไม่สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม ก็จะเกิดความไม่สบายใจ เกิดความเครียด หรือความคับข้องใจ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การปรับตัวมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการดำเนินชีวิตเป็นกระบวนการของจิตใจที่ต้องรู้จักปรับตัว เพื่อรักษาให้เกิดสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ช่วยขจัดปัญหาความคับข้องใจ ลดปัญหาสุขภาพกายและจิตใจ การปรับตัวได้ดีหรือไม่ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์และปัจจัยเกี่ยวกับภายในตัวบุคคลและสังคม สิ่งแวดล้อมรอบตัว ถ้าปรับตัวไม่ดีจะเกิดความแปรปรวนผิดปกติของจิตใจ ทำให้อยู่หรือทำงานไม่เป็นสุข ถ้าปล่อยให้เกิดขึ้นมากหรือคงอยู่นานจะมีผลเสียต่อสุขภาพทั้งกายและจิตใจ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องป้องกัน และลดความแปรปรวนผิดปกติของจิตใจลง เพื่อให้ตนเองสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข

2.1.3 การวัดการปรับตัวของครู จากการประมวลเอกสารการวัดการปรับตัวของครู ได้มีผู้ทำการวิจัยและได้สร้างแบบวัดการปรับตัวของครู คือ สารภี บำรุงวงศ์ (2549) ได้สร้างแบบวัดการปรับตัวในการทำงานของข้าราชการครู เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร จำนวน 25 ข้อ เป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert) ได้แก่ จริงที่สุด จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.1131 – 9.7211 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9830 งานวิจัยของนพมาศ แซ่เสี้ยว (2550) ได้สร้างแบบวัดการปรับตัวเพื่อการสร้างขยายของผู้ใหญ่วัยกลางคน โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน จำนวน 18 ข้อ เป็นแบบวัดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ .06 ถึง .72 มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .90 งานวิจัยของมนัสวี วัชรวิศิษฐ์ (2550) ได้สร้างแบบวัดการปรับตัวในการทำงานของข้าราชการครู สายผุสสอน อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นแบบวัดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “จริงน้อยที่สุด” จำนวน 16 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.866 – 7.716 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9045 งานวิจัยของนันทพร กุลชนะธารา (2560) ได้สร้างแบบวัดการปรับตัวของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐหรือกำกับของรัฐในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยแบบวัดนี้ เป็นมาตรประเมินค่า 5 ระดับ จากจริงที่สุด ค่อนข้างจริง ไม่แน่ใจ ค่อนข้างไม่จริง และไม่จริงเลย จำนวน 18 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.43 – 0.78 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .87

จากการประมวลเอกสาร ผู้วิจัยจึงสร้างแบบวัดการปรับตัวของครูขึ้นเอง โดยการยึดแนวทางการสร้างเครื่องมือของงานวิจัยที่ผ่านมาโดยยึดตามนิยาม “การปรับตัวของครู” แบบวัดนี้ มีลักษณะเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” ครูที่ได้คะแนนสูงเป็นผู้ที่มีการปรับตัวมากกว่าครูที่ได้คะแนนต่ำ

2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการปรับตัว และงานวิจัยการปรับตัวที่เกี่ยวข้อง กับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู

2.2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการปรับตัวตามแนวคิดทฤษฎีการปรับตัวของรอย (Roy, 1976, pp. 135–138) กล่าวว่า พื้นฐานที่เกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ประกอบด้วยร่างกาย จิตใจ และสังคมซึ่งทำงานประสานเป็นหน่วยเดียวกัน เพื่อคงภาวะปกติสุขหรือภาวะสุขภาพดี บุคคลต้องมีการปรับตัว เพื่อรักษาสสมดุลของร่างกาย จิตใจ และสังคม บุคคลที่ประสบความสำเร็จในการปรับตัวจะมีความมั่นคงในชีวิต ซึ่งพฤติกรรมที่แสดงออก คือ มีสุขภาพดี ยอมรับความจริง มีความพึงพอใจในชีวิต เป็นต้น ส่วนผู้ที่ประสบความล้มเหลวในการปรับตัว ก่อให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพไม่ยอมรับความจริงมีความซึมเศร้า เป็นต้น รอย (Roy) ได้รวบรวม พฤติกรรมการปรับตัวของมนุษย์ไว้ 4 ประการ คือ 1) การปรับตัวตามความต้องการด้านสรีระวิทยา (Physiological needs) เพื่อรักษาภาวะของการมีสุขภาพดี 2) การปรับตัวตามอัตมโนทัศน์ของตนเอง (Self-Concept) 3) การปรับตัวตามบทบาทหน้าที่ (Role Function) เป็นการตอบสนองความต้องการเพื่อคงไว้ซึ่งความมั่นคงทางสังคมในสถานการณ์ใดก็ตามที่บุคคลไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของตนเองได้ บุคคลต้องมีการปรับตัวเพื่อแสดงบทบาทของตนให้เป็นไปตามปกติ 4) การปรับตัวตามความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับผู้อื่น (Interdependence Relations) เป็นการตอบสนองความต้องการพื้นฐานของบุคคลเพื่อคงไว้ซึ่งความมั่นคงทางสังคม

ยังมีอีกทฤษฎีที่เกี่ยวกับการปรับตัวของ โรเจอร์ (Rogers, 1972, p. 108) อ้างอิงใน มนัสวี วัชรวิศิษฏ์, 2550, หน้า 16–17) ผู้นำทฤษฎีว่าด้วยตนและทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบผู้รับคำปรึกษาเป็นศูนย์กลาง เขาได้พิจารณาการปรับตัวในแง่ของการปรับตัวภายในตนเอง โดยเขาเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนเป็นศูนย์กลางของประสบการณ์ต่าง ๆ รอบตัว ซึ่งเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยที่แต่ละคนจะเข้าใจและรู้จักโลกส่วนตัวของเขาได้ดีที่สุด บุคคลที่ปรับตัวได้ คือ บุคคลที่เป็นตัวของตัวเอง เข้าใจและยอมรับตนเองและผู้อื่น รวมทั้งสามารถรับรู้ประสบการณ์ต่าง ๆ ตามความเป็นจริง นำประสบการณ์นั้นมาจัดให้สอดคล้องกับโครงสร้างหรือบุคลิกลักษณะของตนอย่างไม่ขัดแย้งหรือบิดเบือน จะมีการรับรู้และความคิดเกี่ยวกับตนเองในทางบวก ส่วนบุคคลที่ปรับตัวไม่ได้จะมีความขัดแย้งระหว่างความคิดเกี่ยวกับตนกับประสบการณ์ที่เกิดขึ้นมาใหม่อย่างมาก ทำให้เกิดความตึงเครียดวิตกกังวล สับสนไม่แน่ใจ สูญเสียความเป็นตัวของตัวเองและมีความคิดเห็นเกี่ยวกับตนจะเป็นไปในทางลบ

2.2.2 งานวิจัยการปรับตัวที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู จากการประมวลเอกสารพบบางงานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวกับผลดีด้านต่าง ๆ ของบุคคล ได้แก่ งานวิจัยของนพมาศ แซ่เลี้ยว (2550) ได้ทำการศึกษาการปรับตัวทางจิตสังคมและลักษณะสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตของผู้ใหญ่วัยกลางคน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใหญ่วัยกลางคนที่มีเอกลักษณ์แห่งตนสูง มีความใกล้เคียงผู้กึ่งสูง และมีการปรับตัวเพื่อการสร้างขยายสูงเป็นผู้ที่มีคุณภาพชีวิตแต่ละด้าน (ทำงาน ครอบครัว และสังคม) มากกว่าผู้ที่มีจิตลักษณะ 3 ด้านต่ำ งานวิจัยของ ศศิธร แสงใส (2550) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะบางประการกับความสามารถในการเผชิญอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยด้านการมองโลกในแง่ดี ความสามารถในการปรับตัว และการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเอง ส่งผลทางบวกต่อความสามารถในการเผชิญอุปสรรค และสามารถอธิบายความสามารถในการเผชิญอุปสรรคได้ร้อยละ 48 งานวิจัยของอนุรักษ ฉายสว่าง (2553) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการปรับตัว และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนช่างฝีมือทหาร ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการปรับตัวของนักเรียนช่างฝีมือทหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และงานวิจัยของสุภาคม แสนหุม (2550) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถปรับตัวในการทำงานกับประสิทธิผลการบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถปรับตัวในการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดสกลนคร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r = 0.855$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. การยอมรับนวัตกรรมของครูกับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู

3.1 ความหมายและการวัดการยอมรับนวัตกรรม

3.1.1 ความหมายการยอมรับนวัตกรรม มีผู้ให้คำอธิบายไว้ คือ โรเจอร์ส (Rogers, 1983) ได้ให้คำนิยามไว้ว่า การยอมรับนวัตกรรม หมายถึง การตัดสินใจที่จะนำนวัตกรรมนั้นไปใช้อย่างเต็มที่ เพราะนวัตกรรมนั้นเป็นวิถีทางที่ดีกว่า และมีประโยชน์มากกว่า การยอมรับของบุคคลเกิดขึ้นเป็นกระบวนการ เริ่มตั้งแต่บุคคลได้สัมผัสนวัตกรรม ถูกชักจูงให้ยอมรับนวัตกรรม ตัดสินใจยอมรับหรือปฏิเสธ ปฏิบัติตามการตัดสินใจและยืนยันการปฏิบัตินั้น กระบวนการนี้อาจจะใช้เวลาช้าหรือเร็วขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญคือตัวบุคคลและลักษณะของนวัตกรรม

Hart Nwibere and Inyang (2015) กล่าวว่า การยอมรับนวัตกรรม หมายถึงทัศนคติ ความเชื่อของบุคคลที่มีต่อการใช้เทคโนโลยี หรือระบบใดระบบหนึ่ง เพื่อให้เป็นปัจจัยที่กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยี

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2552) ได้กล่าวไว้ว่า การยอมรับนวัตกรรม หมายถึง การที่บุคคลยอมรับ เรียนรู้และนำสิ่งที่เป็นความรู้ใหม่ สิ่งใหม่ หรือเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินชีวิตก่อให้เกิดประโยชน์และได้ผลลัพธ์ที่มุ่งไปสู่ผลสำเร็จ

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การยอมรับนวัตกรรม หมายถึง การที่ครูเรียนรู้ ยอมรับนำมาใช้ซึ่งสิ่งใหม่ อันได้แก่ ความรู้ วิธีการ ผลิตภัณฑ์ หรือเทคโนโลยีใหม่ เพื่อให้การดำเนินชีวิตดียิ่งขึ้น

3.1.2 การวัดการยอมรับนวัตกรรมของครู จากการประมวลเอกสารการวัดการยอมรับนวัตกรรมของครู ได้มีผู้ทำการวิจัยและได้สร้างแบบวัดการยอมรับนวัตกรรม คือ งานวิจัยของธนพร แสงขำ (2542) ได้สร้างแบบวัดการยอมรับนวัตกรรม ของครูสังกัดกรมสามัญศึกษา เป็นแบบวัดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จาก “มากที่สุด” ถึง “น้อยที่สุด” จำนวน 9 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88 งานวิจัยของวรวิทย์ สิทธิประสงค์ (2545) ได้สร้างแบบสอบถามวัดทัศนคติต่อการยอมรับนวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 จำนวน 19 ข้อ เป็นแบบวัดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จาก “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ถึง “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .87 งานวิจัยของตรีภพ รัตนวิชัย (2556) ได้สร้างแบบสอบถามการยอมรับนวัตกรรมระดับองค์กร ของพนักงานธนาคารในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 12 ข้อ เป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .942 และแบบสอบถามการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ ของพนักงานธนาคารในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 21 ข้อ เป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จาก “ใช้มากที่สุด” ถึง “ใช้น้อยที่สุด” มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .770 งานวิจัยของชนัญญา เกกะนันท์ (2556) ได้สร้างแบบวัดการยอมรับนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้สูงอายุ จำนวน 12 ข้อ เป็นแบบวัดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จาก “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ถึง “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .90

จากการประมวลเอกสาร ผู้วิจัยจึงสร้างแบบวัดการยอมรับนวัตกรรมของครูขึ้นเอง โดยการยึดแนวทางการสร้างเครื่องมือของงานวิจัยที่ผ่านมาโดยยึดตามนิยาม “การยอมรับนวัตกรรมของครู” แบบวัดนี้มีลักษณะเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า 6 ระดับ

ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” ครูที่ได้คะแนนสูงเป็นผู้ที่มีการยอมรับนวัตกรรมมากกว่าครูที่ได้คะแนนต่ำ

3.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการยอมรับนวัตกรรม และงานวิจัยการยอมรับนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของครู

3.2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการยอมรับนวัตกรรม โรเจอร์ส และชูมาร์เกอร์ (Rogers and Shoemaker, 1971, pp. 100) ได้เสนอรูปแบบกระบวนการในการตัดสินใจเกี่ยวกับการยอมรับนวัตกรรม (The Innovation Decision Process) ไว้ 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นรับทราบ (Awareness) 2) ขั้นสนใจ (Interest) 3) ขั้นประเมินค่า (Evaluation) 4) ขั้นทดลองใช้ (Trial) และ 5) ขั้นการยอมรับ (Adoption) จากแนวคิดนี้ ต่อมา โรเจอร์ส (Rogers, 1983, pp. 163–209) ได้เปลี่ยนแปลงรูปแบบกระบวนการในการตัดสินใจเกี่ยวกับการยอมรับนวัตกรรมใหม่ว่าเป็นกระบวนการ (Process) ที่เกิดขึ้นทางจิตใจภายในบุคคล เริ่มจากได้ยินในเรื่องวิทยากรนั้น ๆ จนกระทั่งยอมรับนำไปใช้ในที่สุด ซึ่งกระบวนการนี้มีลักษณะคล้ายกับกระบวนการเรียนรู้และการตัดสินใจ (Decision Making) โดยได้แบ่งกระบวนการยอมรับออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นรับรู้หรือตื่นตน (Awareness Stage) เป็นขั้นเริ่มแรกที่ได้รับรู้เกี่ยวกับสิ่งใหม่ ๆ (นวัตกรรม) 2) ขั้นสนใจ (Interest Stage) เป็นขั้นที่เริ่มมีความสนใจแสวงหารายละเอียดเกี่ยวกับวิทยากรใหม่ ๆ 3) ขั้นประเมินค่า (Evaluation Stage) เป็นขั้นที่จะไตร่ตรองว่าจะลองใช้วิธีการหรือหาวิทยากรใหม่ ๆ 4) ขั้นทดลอง (Trial Stage) เป็นขั้นที่บุคคลทดลองใช้วิทยากรใหม่ ๆ และ 5) ขั้นตอนการยอมรับ (Adoption Stage) เป็นขั้นที่บุคคลยอมรับวิทยากรใหม่ ๆ หลังจากที่ได้ทดลองแล้ว

โรเจอร์ส (Rogers, 1983, pp. 251) ได้สรุปผลของการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะทางเศรษฐกิจสังคม (Socioeconomic Characteristics) ของผู้รับนวัตกรรมไว้ว่า ผู้ยอมรับนวัตกรรมก่อนมีอายุไม่แตกต่างจากผู้ยอมรับนวัตกรรมในภายหลัง ผู้ยอมรับนวัตกรรมก่อนมีจำนวนระยะเวลาในการศึกษามากกว่าผู้ยอมรับนวัตกรรมในภายหลัง ผู้ยอมรับนวัตกรรมก่อนมีความสามารถในการเรียนรู้ และการอ่านออกเขียนได้ดีกว่าผู้ยอมรับนวัตกรรมในภายหลัง ผู้ยอมรับนวัตกรรมก่อนมีสถานะทางสังคม รายได้ ระดับความเป็นอยู่ ลักษณะอาชีพ เศรษฐกิจ สูงกว่าผู้ยอมรับนวัตกรรมในภายหลัง ผู้ยอมรับนวัตกรรมก่อนมีการเคลื่อนย้ายสถานภาพทางสังคมมากกว่าผู้ยอมรับนวัตกรรมในภายหลัง ผู้ยอมรับนวัตกรรมก่อนเป็นผู้ที่ยอมรับสิ่งใหม่ ๆ มากกว่าผู้ยอมรับนวัตกรรมในภายหลัง ผู้ยอมรับนวัตกรรมก่อนมีประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมในสังคมมากกว่าผู้ยอมรับนวัตกรรม

ในภายหลัง และผู้ยอมรับนวัตกรรมก่อนมีความชำนาญเฉพาะทางมากกว่าผู้ยอมรับนวัตกรรมในภายหลัง

3.2.2 งานวิจัยการยอมรับนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของครู มีงานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์หรือบทบาทของการยอมรับนวัตกรรมกับผลดีที่เกิดขึ้นกับบุคคล ได้แก่ งานวิจัยของกรรณิการ์ ชีใจงาม (2542) ได้ศึกษาค่านิยมในการดำเนินชีวิต และการดำเนินชีวิตของครูสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาหาความรู้ ความชำนาญ (การรับนวัตกรรม) เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินชีวิตของครู งานวิจัยของสุมาลี สิงห์เกิด (2553) ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า การเปิดรับสื่อ (การรับนวัตกรรม) ร่วมกับปัจจัยอื่นอีก 3 ประการ ร่วมกันอธิบายการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงในภาพรวมได้ถึงร้อยละ 64 งานวิจัยของ กนกกาญจน์ ฉวีวงศ์ (2552) ได้ศึกษาการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักการพึ่งตนเองตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากรโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนพึ่งพาตนเองด้านเทคโนโลยี โดยการเลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีการเรียนรู้ แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับเทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษาหาข้อมูลและการติดต่อสื่อสารที่รวดเร็วและใช้เทคโนโลยี (รับนวัตกรรม) ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิต และงานวิจัยของพระครูวิจิตรธรรมนันท (2554) ได้ศึกษาพฤติกรรมการดำเนินชีวิตในสังคมตามหลักสัมมาอาชีวะของชุมชนเขต ตำบลบก อำเภอโนนคูณ จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนเขตตำบลบก อำเภอโนนคูณ จังหวัดศรีสะเกษ ได้เสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตในสังคมตามหลักสัมมาอาชีวะ ว่าประชาชนควรให้ความสำคัญและเห็นประโยชน์ในความรู้สมัยใหม่ (การรับนวัตกรรม)

จากการนำเสนอวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (การประมวลเอกสาร) สามารถกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัยซึ่งได้นำเสนอไว้ในบทที่ 1

2826840035

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวและการยอมรับนวัตกรรม กับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีวิธีการศึกษา ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2562 จำนวน 8 โรงเรียน จำนวนครู 288 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป G* Power (Faul et al., 2009) เมื่อใช้สถิติ Multiple regression ที่ 5 ตัวทำนาย มีค่า α เท่ากับ .05, β เท่ากับ .95, Effect size เท่ากับปานกลาง (0.15) ได้จำนวนตัวอย่างขั้นต่ำ 138 คน เพื่อประกันความเสี่ยงจำนวนที่ได้รับคืนไม่ครบหรือการตอบที่ไม่สมบูรณ์ ได้เพิ่มจำนวนตัวอย่างเป็น 150 คน

การสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นชั้น (Strata) และครูเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit)

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดโรงเรียน	จำนวนตัวอย่าง (คน)	ร้อยละ
โรงเรียนขนาดใหญ่	50	33.33
โรงเรียนขนาดกลาง	50	33.33
โรงเรียนขนาดเล็ก	50	33.33
รวม	150	100

ตัวแปรในการวิจัย

ประเภทตัวแปร

1. ตัวแปรตาม คือ ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการทำงาน ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม
2. ตัวแปรอิสระ คือ 1) ตัวแปรที่เกี่ยวกับความพอเพียง มี 2 ตัวแปร คือ การปรับตัวของครู และการยอมรับนวัตกรรมของครู 2) ตัวแปรลักษณะชีวสังคม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่ง สถานภาพ และรายได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ตอนที่ 1 เกี่ยวกับลักษณะชีวสังคมของครูผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และให้เขียนตอบ ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่ง สถานภาพการสมรส และรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 – 4 เป็นแบบวัดตัวแปรสำคัญในการวิจัยทั้ง 3 ตัวแปร ได้แก่ การดำเนินชีวิตของครู การปรับตัว และการยอมรับนวัตกรรมของครู แบบวัดดังกล่าวเป็นแบบมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตามแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

การสร้างเครื่องมือวิจัย

การสร้างเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่จะสร้างเครื่องมือวัด แล้วสร้างนิยามปฏิบัติการ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตัวอย่างการสร้างเครื่องมือประเภทที่ต้องการสร้าง คือ เครื่องมือวัดที่เป็นแบบมาตราประเมินค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Scale)
3. ร่างข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการ ที่ได้มีการกำหนดหลังจากที่ได้ประมวลเอกสารแล้ว
4. นำแบบวัดฉบับร่างเสนอบรรณานุกรมที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง รับข้อเสนอแนะ และดำเนินการปรับปรุงแก้ไข
5. นำแบบวัดที่แก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เพื่อให้พิจารณาความตรงตามเนื้อหา (content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการบริหารการศึกษา 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญทางด้าน

การสร้างเครื่องมือวิจัย 1 ท่าน หลังจากนั้นนำผลการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (The Index of Congruency-IOC) คัดเลือกข้อที่มีค่า IOC > .50 และอยู่ในโครงสร้างตามนิยามของตัวแปร

จากที่ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบแล้ว พบว่า แบบวัดความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ด้านการทำงาน มีทั้งหมด 12 ข้อ ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ ด้านสังคม มีทั้งหมด 15 ข้อ ผ่านเกณฑ์ 10 ข้อ ด้านเศรษฐกิจ มีทั้งหมด 20 ข้อ ผ่านเกณฑ์ 17 ข้อ แบบวัดการปรับตัวของครู มีทั้งหมด 12 ข้อ ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ และแบบวัดการยอมรับนวัตกรรมของครู มีทั้งหมด 12 ข้อ ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ ซึ่งแบบวัดทั้งหมดมีค่า IOC = 0.67 – 1.00 และมีค่าความตรงเท่ากับ 0.96, 0.91 และ 0.95 ตามลำดับ (คำนวณจาก ผลรวมของ IOC รายข้อ ÷ จำนวนข้อ)

6. นำแบบสอบถามที่คัดเลือกข้อความหรือแก้ไขปรับปรุงตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำแล้ว ไปทดลองใช้ (try out) กับครูผู้สอน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม แล้วคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป หาค่าความเที่ยงโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของ ครอนบัท (Cronbach) ได้แบบวัดความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู (ไม่แยกด้าน/องค์ประกอบ) จำนวน 33 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) = .201 – .743 ค่าความเที่ยง (Alpha) = .904 เมื่อพิจารณาคุณภาพระดับด้าน/องค์ประกอบ พบว่า แบบวัดความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ด้านการทำงาน จำนวน 10 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) = .339 – .705 ค่าความเที่ยง (Alpha) = .846 ด้านสังคม จำนวน 9 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) = .231 – .755 ค่าความเที่ยง (Alpha) = .812 ด้านเศรษฐกิจ จำนวน 14 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) = .289 – .813 ค่าความเที่ยง (Alpha) = .912 แบบวัดการปรับตัวของครู จำนวน 11 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) = .416 – .912 ค่าความเที่ยง (Alpha) = .905 และแบบวัดการยอมรับนวัตกรรมของครูมีทั้งหมด 8 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) = .209 – .798 ค่าความเที่ยง (Alpha) = .757 ซึ่งแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงค่าอำนาจจำแนกและค่าความเที่ยงของคะแนนจากการวัดด้วยเครื่องมือ

ที่	แบบวัด/องค์ประกอบ (ด้าน)	จำนวนข้อ	r – Item Total Correlation	Reliability (α – coefficient)
1.	ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู	33	.201 – .743	.904
	ด้านที่ 1 ด้านการทำงาน	10	.339 – .705	.846
	ด้านที่ 2 ด้านสังคม	9	.231 – .755	.812
	ด้านที่ 3 ด้านเศรษฐกิจ	14	.289 – .813	.912
2.	การปรับตัวของครู	11	.416 – .912	.905
3.	การยอมรับนวัตกรรมของครู	8	.209 – .798	.757

7. นำแบบวัดที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ได้พิจารณาและให้ความเห็นชอบ

8. จัดพิมพ์แบบวัดฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้ในเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดแผนการรวบรวมข้อมูล โดยวางแผนกำหนดวันและเวลาในการประสานกับโรงเรียน เพื่อกำหนดวันและเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 2 เตรียมเครื่องมือรวบรวมข้อมูล โดยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และจัดเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอแก่ผู้ตอบ

ขั้นที่ 3 ประสานงานกับสถานศึกษา โดยนำหนังสือขออนุญาตจากวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา ไปที่โรงเรียนเพื่อนัดหมายวันและเวลากับรองผู้อำนวยการสถานศึกษาที่จะมาเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 4 นำเครื่องมือไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบ และชี้แจงการตอบแบบสอบถาม

ขั้นที่ 5 รวบรวมเครื่องมือ สัมภาษณ์ความเรียบร้อยครบถ้วนในการตอบ และจำนวนเครื่องมือที่สมบูรณ์ ข้อมูลที่ได้นำไปดำเนินการวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบวัด ที่ตอบโดยกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล ด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยทางสังคมศาสตร์

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติสองประเภทคือ สถิติพื้นฐาน และสถิติอ้างอิง

2.1 สถิติพื้นฐาน เพื่อวิเคราะห์ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง เป็นสถิติที่ระบุจำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2 สถิติอ้างอิง เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย ประกอบด้วย การทดสอบความแตกต่าง หรือเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ด้วยสถิติ t – test แบบ Independent การวิเคราะห์ความสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple correlation) โดยวิธีของเพียร์สัน (Pearson's product moment coefficient of correlation) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

2826840035

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวและการยอมรับนวัตกรรมกับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ออกเป็น 2 ส่วน คือ การวิเคราะห์ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง และการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบปัญหาการวิจัย

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายลักษณะของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยจำแนกตามตัวแปรชีวสังคมหรือภูมิหลัง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร จำนวน 150 คน โดยการวิเคราะห์ด้วยเครื่องมือทางสถิติพื้นฐานหาจำนวน ค่ามัธยฐาน ค่าร้อยละสำหรับตัวแปรไม่ต่อเนื่อง ค่ามัธยฐานเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับตัวแปรต่อเนื่อง

ในการวิเคราะห์ พบว่า ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 74.70) มีการศึกษาระดับปริญญาตรี (หรือต่ำกว่า) (ร้อยละ 60.70) ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่ง ครู คศ.2 มากที่สุด (ร้อยละ 35.30) รองลงมาดำรงตำแหน่ง ครู คศ.1 ดำรงตำแหน่ง ครู คศ.3 และดำรงตำแหน่ง ครูผู้ช่วย ตามลำดับ มีสถานภาพโสดมากที่สุด (ร้อยละ 53.30) รองลงมา มีสถานภาพสมรส และสถานภาพเป็นหม้าย ตามลำดับ มีรายได้ 20,000 – 25,000 บาท (ร้อยละ 27.30) รองลงมา มีรายได้มากกว่า 35,000 บาท ต่ำกว่า 20,000 บาท 30,001 – 35,000 บาท และ 25,001 บาท – 30,000 บาท ตามลำดับ ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 39.59 ปี และมีประสบการณ์ในการทำงานเฉลี่ย 11.29 ปี ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ลักษณะทางชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะชีวสังคม	ค่าคำนวณ	
	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	150	100.00
1.1 ชาย	38	25.30
1.2 หญิง	112	74.70
2. ระดับการศึกษา	150	100.00
2.1 ปริญญาตรี (หรือต่ำกว่า)	91	60.70
2.2 สูงกว่าปริญญาตรี	59	39.30
3. ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	150	100.00
3.1 ครูผู้ช่วย	23	15.30
3.2 ครู คศ.1	45	30.00
3.3 ครู คศ.2	53	35.30
3.4 ครู คศ.3 หรือสูงกว่า คศ.3	29	19.30
4. สถานภาพ	150	100.00
4.1 โสด	80	53.30
4.2 สมรส	64	42.70
4.3 หม้าย	6	4.00
5. รายได้ต่อเดือน	150	100.00
5.1 ต่ำกว่า 20,000 บาท	33	22.00
5.2 20,000 – 25,000 บาท	41	27.30
5.3 25,001 – 30,000 บาท	17	11.30
5.4 30,001 – 35,000 บาท	25	16.70
5.5 มากกว่า 35,000 บาท	34	22.70
6. อายุ (ปี) Mean = 39.59 S.D. = 9.53 Min = 24 Max = 60		
7. ประสบการณ์ในการทำงาน (ปี) Mean = 11.29 S.D. = 9.17 Min = 1 Max = 36		

หมายเหตุ: ในการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู เมื่อจำแนกตามลักษณะชีวสังคมได้จัดใหม่ ให้แต่ละตัวแปร (ชีวสังคม) มี 2 ค่า (แบ่งเป็น 2 กลุ่ม)

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบปัญหาการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้ เพื่อตรวจสอบสมมติฐานหรือตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยผ่านการตรวจสอบสมมติฐานของการวิจัยที่กำหนดไว้ 3 ประการ คือ ประการที่ 1 ครูที่มีลักษณะชีวสังคมต่างกัน อันได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่ง สถานภาพ และรายได้ มีความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ต่างกัน ประการที่ 2 การปรับตัวของครู และการยอมรับนวัตกรรมของครูสัมพันธ์กับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประการที่ 3 การปรับตัวของครู และการยอมรับนวัตกรรมของครู ร่วมกันทำนายความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 โดยที่การทดสอบสมมติฐานทางสถิติกำหนดระดับนัยสำคัญ (α) ขึ้นต่ำไว้ที่ระดับ .05

1. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูระดับตัวแปรรวม และตัวแปรองค์ประกอบ จำแนกตามลักษณะชีวสังคมของครู

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้ ต้องการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรสำคัญ ซึ่งได้แก่ ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูระดับตัวแปรรวม และตัวแปรองค์ประกอบ เมื่อจำแนกตามลักษณะชีวสังคม 7 ตัวแปร ซึ่งได้มีการจัดใหม่ให้แต่ละตัวแปรแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ เพศ (ชาย , หญิง) ระดับการศึกษา (ปริญญาตรี , สูงกว่าปริญญาตรี) อายุ (น้อยกว่า 35 ปี, ตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป) ประสบการณ์ในการทำงาน (น้อยกว่า 10 ปี, ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป) ตำแหน่ง (ต่ำกว่าครู คศ.2, ตั้งแต่ ครู คศ.2 ขึ้นไป) สถานภาพ (โสด, สมรส หรือหม้าย) และรายได้ (น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25,000 บาท, มากกว่า 25,000 บาท) ทำให้แต่ละตัวแปรอิสระมี 2 ค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ สถิติทดสอบที (t-test) แบบ Independent ผลการวิเคราะห์เป็นดังต่อไปนี้

1.1 การวิเคราะห์ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูระดับตัวแปรรวม เมื่อจำแนกตามตัวแปรลักษณะชีวสังคม

ตัวแปรตามของการวิเคราะห์ครั้งนี้ คือ ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูตัวแปรอิสระ คือ เพศ ระดับการศึกษา อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่ง สถานภาพ และรายได้ แต่ละตัวแปรมี 2 ค่า (2 กลุ่ม) การวิเคราะห์พิจารณาตามตัวแปรชีวสังคมครั้งละ 1 ตัวแปร การวิเคราะห์ พบนัยสำคัญของความแตกต่างเมื่อจำแนกตามตำแหน่งงาน สถานภาพ และรายได้ ($p < .05$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มเปรียบเทียบ พบว่า ครูที่มีตำแหน่งตั้งแต่ครู คศ.2 ขึ้นไปมีความสำเร็จในการดำเนินชีวิตสูงกว่าครูที่มีตำแหน่งต่ำกว่า ครู คศ.2

ครูที่มีสถานภาพสมรส หรือหม้ายมีความสำเร็จในการดำเนินชีวิตสูงกว่าครูที่มีสถานภาพโสด และครูที่มีรายได้มากกว่า 25,000 บาท มีความสำเร็จในการดำเนินชีวิตสูงกว่าครูที่มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25,000 บาท ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 4

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูระดับตัวแปรรวม จำแนกตามลักษณะชีวสังคมของครู

ตัวแปรตาม	ตัวแปรอิสระ	กลุ่ม	Statistics				
			n	Mean	SD.	t	P
ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ระดับตัวแปรรวม	เพศ	1. ชาย	38	4.60	.46	-1.035	.302
		2. หญิง	112	4.69	.46		
ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ระดับตัวแปรรวม	ระดับการศึกษา	1. ปริญญาตรี	91	4.63	.44	-1.258	.210
		2. สูงกว่าปริญญาตรี	59	4.72	.43		
ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ระดับตัวแปรรวม	อายุ	1. น้อยกว่า 35 ปี	48	4.57	.34	-1.757	.081
		2. ตั้งแต่ 35 ปี	102	4.71	.47		
ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ระดับตัวแปรรวม	ประสบการณ์ในการทำงาน	1. น้อยกว่า 10 ปี	79	4.61	.381	-1.662	.099
		2. ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	71	4.73	.48		
ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ระดับตัวแปรรวม	ตำแหน่งงาน	1. ต่ำกว่า ครู คศ.2	68	4.53	.34	-3.663	.000
		2. ตั้งแต่ ครู คศ.2 ขึ้นไป	82	4.78	.47		
ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ระดับตัวแปรรวม	สถานภาพ	1. โสด	80	4.59	.42	-2.180	.031
		2. สมรส หรือหม้าย	70	4.75	.48		
ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ระดับตัวแปรรวม	รายได้	1. ≤ 25,000 บาท	74	4.54	.34	-3.446	.001
		2. > 25,000 บาท	76	4.78	.45		

1.2 การวิเคราะห์ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูด้านการทำงานเมื่อจำแนกตามตัวแปรลักษณะชีวสังคม

ตัวแปรตามของการวิเคราะห์ครั้งนี้ คือ ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูด้านการทำงาน ตัวแปรอิสระ คือ เพศ ระดับการศึกษา อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งสถานภาพ และรายได้ แต่ละตัวแปร มี 2 ค่า (2 กลุ่ม) การวิเคราะห์พิจารณาตามตัวแปรชีวสังคมครั้งละ 1 ตัวแปร การวิเคราะห์ พบนัยสำคัญของความแตกต่างเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งงานและรายได้ ($p < .05$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มเปรียบเทียบ พบว่า ครูที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีมีความสำเร็จในการดำเนินชีวิตด้านการทำงาน สูงกว่าครูที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ครูที่มีอายุตั้งแต่ 35 ปี

ขึ้นไป มีความสำเร็จในการดำเนินชีวิตด้านการทำงานสูงกว่าครูที่มีอายุน้อยกว่า 35 ปี ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปมีความสำเร็จในการดำเนินชีวิตด้านการทำงานสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี ครูที่มีตำแหน่งตั้งแต่ ครู คศ.2 ขึ้นไป มีความสำเร็จในการดำเนินชีวิตด้านการทำงานสูงกว่าครูที่มีตำแหน่งต่ำกว่า ครู คศ.2 และครูที่มีรายได้มากกว่า 25,000 บาทมีความสำเร็จในการดำเนินชีวิตด้านการทำงานสูงกว่าครูที่มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25,000 บาท ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 5

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูด้านการทำงาน จำแนกตามลักษณะชีวสังคมของครู

ตัวแปรตาม	ตัวแปรอิสระ	กลุ่ม	Statistics				
			n	Mean	SD.	t	P
ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูด้านการทำงาน	เพศ	1. ชาย	38	4.89	.53	-.712	.477
		2. หญิง	112	4.96	.52		
ของครูด้านการทำงาน	ระดับการศึกษา	1. ปริญญาตรี	91	4.86	.52	-2.412	.017
		2. สูงกว่าปริญญาตรี	59	5.07	.50		
	อายุ	1. น้อยกว่า 35 ปี	48	4.80	.44	-2.253	.026
		2. ตั้งแต่ 35 ปี	102	5.01	.541		
	ประสบการณ์ในการทำงาน	1. น้อยกว่า 10 ปี	79	4.85	.47	-2.392	.018
		2. ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	71	5.05	.55		
	ตำแหน่งงาน	1. ต่ำกว่า ครู คศ.2	68	4.78	.46	-3.730	.000
		2. ตั้งแต่ ครู คศ.2 ขึ้นไป	82	5.08	.52		
	สถานภาพ	1. โสด	80	4.89	.47	-1.236	.219
		2. สมรส หรือหม้าย	70	5.00	.57		
	รายได้	1. ≤ 25,000 บาท	74	4.78	.47	-4.057	.000
		2. > 25,000 บาท	76	5.10	.52		

1.3 การวิเคราะห์ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูด้านสังคม เมื่อจำแนกตามตัวแปรลักษณะชีวสังคม

ตัวแปรตามของการวิเคราะห์ครั้งนี้ คือ ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูด้านสังคม ตัวแปรอิสระ คือ เพศ ระดับการศึกษา อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่ง สถานภาพ และรายได้ แต่ละตัวแปรมี 2 ค่า (2 กลุ่ม) การวิเคราะห์พิจารณาตามตัวแปร

ชีวิตรั้งครั้งละ 1 ตัวแปร การวิเคราะห์ ไม่พบความแตกต่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 6

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูด้านสังคม จำแนกตามลักษณะชีวิตรั้งของครู

ตัวแปรตาม	ตัวแปรอิสระ	กลุ่ม	Statistics				
			n	Mean	SD.	t	P
ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูด้านสังคม	เพศ	1. ชาย	38	5.19	.43	-.053	.958
		2. หญิง	112	5.19	.44		
ชีวิตรั้งด้านสังคม	ระดับการศึกษา	1. ปริญญาตรี	91	5.17	.44	-.809	.420
		2. สูงกว่าปริญญาตรี	59	5.23	.43		
	อายุ	1. น้อยกว่า 35 ปี	48	5.16	.466	-.592	.555
		2. ตั้งแต่ 35 ปี	102	5.20	.42		
	ประสบการณ์ในการทำงาน	1. น้อยกว่า 10 ปี	79	5.19	.43	-.140	.889
		2. ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	71	5.20	.44		
	ตำแหน่งงาน	1. ต่ำกว่า ครู คศ.2	68	5.15	.41	-1.157	.249
		2. ตั้งแต่ ครู คศ.2 ขึ้นไป	82	5.22	.45		
	สถานภาพ	1. โสด	80	5.20	.43	.332	.741
		2. สมรส หรือหม้าย	70	5.18	.44		
	รายได้	1. ≤ 25,000 บาท	74	5.16	.40	-.785	.434
		2. > 25,000 บาท	76	5.22	.47		

1.4 การวิเคราะห์ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูด้านเศรษฐกิจ

เมื่อจำแนกตามตัวแปรลักษณะชีวิตรั้ง

ตัวแปรตามของการวิเคราะห์ครั้งนี้ คือ ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูด้านเศรษฐกิจ ตัวแปรอิสระ คือ เพศ ระดับการศึกษา อายุ ประสบการณ์ทำงาน ตำแหน่ง สถานภาพ และรายได้ แต่ละตัวแปร มี 2 ค่า (2 กลุ่ม) การวิเคราะห์ที่พิจารณาตามตัวแปรชีวิตรั้งครั้งละ 1 ตัวแปร การวิเคราะห์ พบนัยสำคัญของความแตกต่างเมื่อจำแนกตามตำแหน่งงาน สถานภาพและรายได้ ($p < .05$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มเปรียบเทียบพบว่า ครูที่มีตำแหน่งตั้งแต่ ครู คศ.2 ขึ้นไปมีความสำเร็จในการดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจสูงกว่าครูที่มีตำแหน่งต่ำกว่า ครู คศ.2 ครูที่มีสถานภาพสมรส หรือหม้ายมีความสำเร็จในการดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจ สูงกว่าครูที่มีสถานภาพโสด และครูที่มีรายได้น้อยกว่า 25,000 บาท

มีความสำเร็จในการดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจ สูงกว่าครูที่มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25,000 บาท ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 7

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูด้านเศรษฐกิจ จำแนกตามลักษณะชีวสังคมของครู

ตัวแปรตาม	ตัวแปรอิสระ	กลุ่ม	Statistics							
			n	Mean	SD.	t	p			
ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูด้านเศรษฐกิจ	เพศ	1. ชาย	38	4.02	.76	-1.106	.271			
		2. หญิง	112	4.16	.69					
ชีวิตของครูด้านเศรษฐกิจ	ระดับการศึกษา	1. ปริญญาตรี	91	4.11	.68	-.258	.797			
		2. สูงกว่าปริญญาตรี	59	4.16	.76					
ชีวิตของครูด้านเศรษฐกิจ	อายุ	1. น้อยกว่า 35 ปี	48	4.03	.59	-1.133	.259			
		2. ตั้งแต่ 35 ปี	102	4.17	.76					
		ประสบการณ์ในการทำงาน	1. น้อยกว่า 10 ปี	79	4.07			.66	-1.107	.270
			2. ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	71	4.19			.76		
ตำแหน่งงาน	1. ต่ำกว่า ครู คศ.2	68	3.95	.58	-2.836	.005				
	2. ตั้งแต่ ครู คศ.2 ขึ้นไป	82	4.27	.77						
สถานภาพ	1. โสด	80	3.99	.71	-2.657	.009				
	2. สมรส หรือหม้าย	70	4.29	.68						
รายได้	1. ≤ 25,000 บาท	74	3.98	.59	-2.535	.012				
	2. > 25,000 บาท	76	4.27	.79						

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวของครู และการยอมรับนวัตกรรมของครู กับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู

2.1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างการปรับตัวของครู และการยอมรับนวัตกรรมของครู กับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การปรับตัวของครู (Adj) สัมพันธ์กับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู (SUCC) ในระดับปานกลาง ($r = .644, p < .01$) การยอมรับนวัตกรรมของครู (INNO) สัมพันธ์กับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู (SUCC) ในระดับปานกลาง ($r = .492, p < .01$) และพบว่า การปรับตัวของครู (Adj) ก็กับการยอมรับนวัตกรรมของครู (INNO) มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางด้วย ($r = .597, p < .01$) ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 8

ตาราง 8 ความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวของครู(Adj) และการยอมรับนวัตกรรมของครู (INNO) กับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู (SUCC) ที่เป็นตัวแปรรวม

ตัวแปร	SUCC	Adj	INNO
1 ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู (SUCC)	1.00	.644**	.492**
2 การปรับตัวของครู (Adj)		1.00	.597**
3 การยอมรับนวัตกรรมของครู (INNO)			1.00

หมายเหตุ: ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

หมายเหตุ: SUCC : ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู, Adj : การปรับตัวของครู,

INNO : การยอมรับนวัตกรรมของครู

2.2 การวิเคราะห์เพื่อทำนายความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ด้วยการปรับตัวของครู และการยอมรับนวัตกรรมของครู

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้ ใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาการทำนาย ทำเป็น 2 กรณี คือ กรณีตัวถูกทำนายความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู (SUCC) เป็นตัวแปรรวม และกรณีตัวแปรถูกทำนายเป็นตัวแปรองค์ประกอบ ตัวทำนาย คือ การปรับตัวของครู (Adj) และการยอมรับนวัตกรรมของครู (INNO) และได้นำตัวแปรลักษณะชีวสังคมของครู ของกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าต่อเนื่อง คือ อายุ (Age) และประสบการณ์ในการทำงาน (Exp) เข้าร่วมเป็นตัวทำนายด้วย ผลการวิเคราะห์ เป็นดังนี้

2.2.1 กรณี ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู (SUCC) ซึ่งเป็นตัวถูกทำนายเป็นตัวแปรรวม

การศึกษาการทำนายความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู (SUCC) ด้วยตัวทำนาย 4 ตัว คือ อายุ (Age) ประสบการณ์ในการทำงาน (Exp) การปรับตัวของครู (Adj) และการยอมรับนวัตกรรมของครู (INNO) การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้ ใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิเคราะห์ พบว่า อายุ (Age) ประสบการณ์ในการทำงาน (Exp) การปรับตัวของครู (Adj) และการยอมรับนวัตกรรมของครู (INNO) ร่วมกันทำนายความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู (SUCC) ได้ร้อยละ 46.10 (คำนวณจากค่า R-Square x 100) โดยมีการปรับตัวของครู (Adj) และการยอมรับนวัตกรรมของครู (INNO) สองตัวแปรนี้เป็นตัวทำนาย

สำคัญ มีค่าน้ำหนักการทำนาย (ค่า β) เท่ากับ .455 และ .235 ตามลำดับ และมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ผลการวิเคราะห์ ดังตาราง 9

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู (SUCC) ที่เป็นตัวแปรรวม โดยมีตัวแปรทำนาย 4 ตัว

ตัวแปรทำนาย	ค่าสถิติ		
	ค่าเบต้า (β)	ค่าที (t)	ค่าพี (p)
1. การปรับตัวของครู (Adj)	.455	5.515	.000
2. การยอมรับนวัตกรรมของครู (INNO)	.235	2.946	.004
3. อายุ (Age)	.104	1.113	.267
4. ประสบการณ์ในการทำงาน(Exp)	.094	.993	.322

ค่า R-Square = .461

ตัวแปรถูกทำนาย : ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู (SUCC) ที่เป็นตัวแปรรวม

2.2.2 ตัวแปรถูกทำนาย คือ ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู (SUCC) เป็นตัวแปรองค์ประกอบ

การศึกษาการทำนายความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ซึ่งแยกออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการทำงาน (SUCC_W) ด้านสังคม (SUCC_S) และด้านเศรษฐกิจ (SUCC_E) แยกวิเคราะห์ครั้งละด้าน ตัวทำนายเป็นชุดเดียวกัน (4 ตัว) คือ อายุ (Age) ประสบการณ์ในการทำงาน (Exp) การปรับตัวของครู (Adj) และการยอมรับนวัตกรรมของครู (INNO) ทำการวิเคราะห์ด้วยสถิติการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ผลการวิเคราะห์เป็นดังต่อไปนี้

1) การวิเคราะห์เมื่อตัวแปรถูกทำนาย คือ ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูด้านการทำงาน (SUCC_W)

การวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรทำนาย 4 ตัว ร่วมกันทำนายความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูด้านการทำงาน (SUCC_W) ได้ร้อยละ 17.40 โดยมีการปรับตัวของครู (Adj) เป็นตัวทำนายสำคัญเพียงตัวแปรเดียว มีค่าน้ำหนักการทำนาย (ค่า β) เท่ากับ .154 มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ผลการวิเคราะห์ ดังตาราง 10

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู
ด้านการทำงาน (SUCC_W) ที่มีตัวแปรทำนาย 4 ตัว

ตัวแปรทำนาย	ค่าสถิติ		
	ค่าเบต้า (β)	ค่าที (t)	ค่าพี (p)
1 การปรับตัว(Adj)	.154	2.577	.011
2 ประสบการณ์การทำงาน (Exp)	.092	1.381	.170
3 การยอมรับนวัตกรรมของครู (INNO)	.053	.610	.543
4 อายุ (Age)	.044	.692	.490
ค่า R-Square = .174			
ตัวแปรถูกทำนาย : ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูด้านการทำงาน (SUCC_W)			

2) การวิเคราะห์เมื่อตัวแปรถูกทำนาย คือ ความสำเร็จในการดำเนิน
ชีวิตของครูด้านสังคม (SUCC_S)

การวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรทำนาย 4 ตัว ร่วมกันทำนายความสำเร็จใน
การดำเนินชีวิตของครูด้านสังคม (SUCC_S) ได้ร้อยละ 19.20 โดยมีการยอมรับนวัตกรรมของ
ครู (INNO) เป็นตัวทำนายสำคัญเพียงตัวแปรเดียว มีค่าน้ำหนักการทำนาย (ค่า β) เท่ากับ .231
มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ผลการวิเคราะห์ ดังตาราง 11

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู
ด้านสังคม (SUCC_S) ที่มีตัวแปรทำนาย 4 ตัว

ตัวแปรทำนาย	ค่าสถิติ		
	ค่าเบต้า (β)	ค่าที (t)	ค่าพี (p)
1 การยอมรับนวัตกรรมของครู (INNO)	.231	3.592	.000
2 การปรับตัว(Adj)	.053	1.188	.237
3 ประสบการณ์การทำงาน (Exp)	.016	.331	.741
4 อายุ (Age)	.047	.251	.802
ค่า R-Square = .192			
ตัวแปรถูกทำนาย : ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูด้านสังคม (SUCC_S)			

3) การวิเคราะห์เมื่อตัวแปรถูกทำนาย คือ ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูด้านเศรษฐกิจ (SUCC_E)

การวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรทำนาย 4 ตัว ร่วมกันทำนายความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ด้านเศรษฐกิจ (SUCC_E) ได้ร้อยละ 39.30 โดยมีการปรับตัวของครู (Adj) และการยอมรับนวัตกรรมของครู (INNO) สองตัวแปรนี้เป็นตัวทำนายสำคัญ มีค่าน้ำหนักการทำนาย (ค่า β) เท่ากับ .530 และ .255 ตามลำดับ มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ .05 ผลการวิเคราะห์ ดังตาราง 12

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูด้านเศรษฐกิจ (SUCC_E) ที่มีตัวแปรทำนาย 4 ตัว

ตัวแปรทำนาย	ค่าสถิติ		
	ค่าเบต้า (β)	ค่าที (t)	ค่าพี (p)
1 การปรับตัว(Adj)	.530	5.413	.000
2 การยอมรับนวัตกรรมของครู (INNO)	.285	2.016	.046
3 อายุ (Age)	.102	.983	.327
4 ประสบการณ์การทำงาน (Exp)	.039	.362	.718
ค่า R-Square = .393			
ตัวแปรถูกทำนาย : ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูด้านเศรษฐกิจ (SUCC_E)			

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการเปรียบเทียบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ระดับตัวแปรรวมและด้านเศรษฐกิจ เมื่อจำแนกตามตัวแปรลักษณะชีวสังคม การวิเคราะห์พบความแตกต่างเมื่อจำแนกตาม ตำแหน่งงาน สถานภาพและรายได้ โดยพบว่า ครูที่มีตำแหน่งตั้งแต่ ครู คศ.2 ขึ้นไป มีความสำเร็จในการดำเนินชีวิตสูงกว่าครูที่มีตำแหน่งต่ำกว่าครู คศ.2 ครูที่มีสถานภาพสมรส หรือหม้ายมีความสำเร็จในการดำเนินชีวิตสูงกว่าครูที่มีสถานภาพโสด และครูที่มีรายได้มากกว่า 25,000 บาท มีความสำเร็จในการดำเนินชีวิตสูงกว่าครูที่มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25,000 บาท

ในการเปรียบเทียบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูด้านการงาน เมื่อจำแนกตามตัวแปรลักษณะชีวสังคม การวิเคราะห์พบความแตกต่างเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา

อายุ ประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่งงานและรายได้ โดยพบว่า ครูที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี มีความสำเร็จในการดำเนินชีวิตด้านการทำงานสูงกว่าครูที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ครูที่มีอายุตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป มีความสำเร็จในการดำเนินชีวิตด้านการทำงานสูงกว่าครูที่มีอายุน้อยกว่า 35 ปี ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีความสำเร็จในการดำเนินชีวิตด้านการทำงานสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี ครูที่มีตำแหน่ง ตั้งแต่ ครู คศ.2 ขึ้นไป มีความสำเร็จในการดำเนินชีวิตด้านการทำงานสูงกว่าครูที่มีตำแหน่งต่ำกว่า ครู คศ.2 และครูที่มีรายได้มากกว่า 25,000 บาท มีความสำเร็จในการดำเนินชีวิตด้านการทำงานสูงกว่าครูที่มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25,000 บาท

2. ผลการศึกษาความสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่าง การปรับตัวของครู และการยอมรับนวัตกรรมของครู กับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าการปรับตัวของครู และการยอมรับนวัตกรรมของครูสัมพันธ์กับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ในระดับปานกลางโดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการศึกษาการทำนายความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู พบว่า ตัวแปรทำนาย 4 ตัว ได้แก่ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน การปรับตัวของครู และการยอมรับนวัตกรรมของครู ร่วมกันทำนายความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ได้ร้อยละ 46.10 โดยมีการปรับตัวของครูและการยอมรับนวัตกรรมของครูเป็นตัวทำนายสำคัญ

ในการทำนายระดับตัวแปรองค์ประกอบพบว่า ตัวแปรทำนายชุดเดียวกันนี้ (4 ตัว) คือ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน การปรับตัวของครู และการยอมรับนวัตกรรมของครู ทำนายความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู 3 ด้าน คือ ด้านการทำงาน ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ ได้ร้อยละ 17.40, 19.20 และ 39.30 ตามลำดับ โดยการปรับตัวของครู และการยอมรับนวัตกรรมของครู เป็นตัวทำนายสำคัญ โดยเฉพาะในการทำนายความสำเร็จในการดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจ

2826840035

บทที่ 5

บทสรุป

ในบทนี้เป็นการสรุปการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวและการยอมรับนวัตกรรมกับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร พร้อมทั้งนำเสนอสรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะจากงานวิจัย เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ หรือเป็นแนวทางในการทำงานวิจัยครั้งต่อไป ซึ่งจะได้เสนอไปตามลำดับ

สรุปการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูเมื่อจำแนกตามลักษณะชีวสังคมของครู อันได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่ง สถานภาพ และรายได้ ที่ต่างกัน 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวของครู และการยอมรับนวัตกรรมของครู กับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู และ 3) ศึกษาร้อยละในการทำนุความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูด้วยการปรับตัวของครู และการยอมรับนวัตกรรมของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2562 จำนวน 8 โรงเรียน จำนวนครู 150 คน เลือกโดยการสุ่มแบบแบ่งเป็นชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นชั้นภูมิ และครูเป็นหน่วยการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตรฐานรวมค่า ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะชีวสังคมของครู ส่วนตอนที่ 2 - 4 เป็นแบบมาตราประเมินค่า 6 ระดับตามแนวคิด Likert ซึ่งใช้วัดตัวแปรสำคัญ 3 ตัวแปร มีค่าความเที่ยงของคะแนนจากการวัดที่หาโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาตั้งแต่ .757 ถึง .905 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพื้นฐานและสถิติอ้างอิง โดยสถิติที่ใช้เพื่อทดสอบสมมติฐาน คือ สถิติทดสอบที่แบบกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระต่อกัน การวิเคราะห์ความสัมพันธ์อย่างง่าย และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์

2826840035

สรุปผลการวิจัย

1. การเปรียบเทียบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู เมื่อจำแนกตามลักษณะชีวสังคม พบว่า โดยรวมและรายด้านที่เด่น คือ ตำแหน่งงาน สถานภาพ และรายได้ โดยครูที่มีตำแหน่งตั้งแต่ ครู คศ.2 ขึ้นไป มีความสำเร็จในการดำเนินชีวิตสูงกว่าครูที่มีตำแหน่งต่ำกว่าครู คศ.2 ครูที่มีสถานภาพสมรสหรือหม้าย มีความสำเร็จในการดำเนินชีวิตสูงกว่าครูที่มีสถานภาพโสด และครูที่มีรายได้มากกว่า 25,000 บาท มีความสำเร็จในการดำเนินชีวิตสูงกว่าครูที่มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25,000 บาท (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05) ขณะที่ไม่พบว่าครูที่มีเพศ ระดับการศึกษา อายุ และประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน มีความสำเร็จในการดำเนินชีวิตแตกต่างกัน

2. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวของครู และการยอมรับนวัตกรรมของครู กับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู พบว่า การปรับตัวของครู การยอมรับนวัตกรรมของครู สัมพันธ์กับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูในระดับปานกลาง มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($r = .644$ และ $.492$; $p < .01$)

3. การศึกษาการทำนายความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูด้วยการปรับตัวของครู และการยอมรับนวัตกรรมของครู พบว่า ตัวแปรทำนาย 4 ตัว ได้แก่ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน การปรับตัวของครู และการยอมรับนวัตกรรมของครู ร่วมกันทำนายความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ที่เป็นตัวแปรรวมได้ร้อยละ 46.10 โดยมีการปรับตัวของครู และการยอมรับนวัตกรรมของครู สองตัวแปรนี้เป็นตัวทำนายสำคัญ

ในการทำนายระดับตัวแปรองค์ประกอบพบว่า ด้วยตัวแปรทำนายชุดเดียวกันนี้ (4 ตัว) คือ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน การปรับตัวของครู และการยอมรับนวัตกรรมของครู ทำนายความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู 3 ด้าน คือ ด้านการทำงาน ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ ได้ร้อยละ 17.40, 19.20 และ 39.30 ตามลำดับ โดยการปรับตัวของครู และการยอมรับนวัตกรรมของครู ยังเป็นตัวทำนายสำคัญ โดยเฉพาะในการทำนายความสำเร็จในการดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การศึกษาได้พบความแตกต่างของความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู เมื่อจำแนกตามลักษณะชีวสังคมทั้งโดยรวมและรายด้าน อันได้แก่ ตำแหน่งครู สถานภาพสมรสหรือหม้าย และรายได้ ขณะที่ไม่พบความแตกต่าง เมื่อจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา อายุ

และประสบการณ์ในการทำงาน ผลดังกล่าวมีส่วนสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1 ที่กล่าวว่า “ครูที่มีลักษณะชีวสังคมต่างกัน อันได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อายุ ประสบการณ์ทำงาน ตำแหน่ง สถานภาพ และรายได้ มีความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูต่างกัน”

ผลที่พบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูที่มีตำแหน่ง สถานภาพสมรส และรายได้ที่ต่างกันแสดงให้เห็นว่า ตำแหน่งของครูสูงขึ้นก็จะทำให้ครูมีรายได้เพิ่มขึ้นตาม อาจมีส่วนให้ครูมีความสำเร็จในการดำเนินชีวิตสูงกว่าครูที่มีตำแหน่งและรายได้ที่ต่ำกว่า และครูที่มีสถานภาพโสดมีความสำเร็จในการดำเนินชีวิตต่ำกว่าครูที่มีสถานภาพสมรสหรือหม้าย อาจจะเป็นเพราะว่าครูที่โสดมีอายุน้อยกว่าหรือมีภาระที่ต้องรับผิดชอบน้อยกว่า จึงให้ความสำคัญกับการที่จะสร้างความสำเร็จในชีวิตน้อยกว่า ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของกรรณิการ์ ชิใจงาม (2542) ที่ได้ศึกษาคำนิยมในการดำเนินชีวิต และการดำเนินชีวิตของครูสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จากการเปรียบเทียบตามลักษณะชีวสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า คำนิยมในการดำเนินชีวิตของครูสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาและครูที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน และยังมีการวิจัยทางการบริหารการศึกษาที่พบความแตกต่างของตัวแปรชีวสังคมดังกล่าว เช่น ผลวิจัยของสุพัตรา หมั่นหมอก (2555) ในการศึกษาภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบูรณ์ พบความแตกต่างในการรับรู้ของลักษณะสำคัญสองประการดังกล่าว เมื่อจำแนกตามตำแหน่งวิชาการ (วิทยฐานะ) สถานภาพสมรส และรายได้ ต่อเดือน

2. การศึกษาได้พบว่า การปรับตัวของครู การยอมรับนวัตกรรมของครู สัมพันธ์กับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู อยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่า $r = .644$ และ $r = .492$ ตามลำดับ ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2 ที่กล่าวว่า “การปรับตัวและการยอมรับนวัตกรรมสัมพันธ์กับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05” ผลที่พบความสัมพันธ์ทางบวกนี้ เพราะว่ปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงมาก เช่น ด้านการอุปโภคบริโภคก็มีการเปลี่ยนแปลงในด้านของการทำงานก็มีการเทคโนโลยีเข้ามาช่วยอำนวยความสะดวกมากขึ้น เช่น การจัดทำเอกสาร การค้นหาข้อมูลต่าง ๆ การรับงาน-ส่งงานต่าง ๆ เป็นต้น ด้านสังคมใช้ในการประชาสัมพันธ์ การติดต่อสื่อสาร เป็นต้น และด้านเศรษฐกิจ เช่น การอำนวยความสะดวกในด้านธุรกรรมทางการเงิน ดังนั้นจึงทำให้การปรับตัวของครูมีความสัมพันธ์

กับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ซึ่งสอดคล้องกับโฮแกน (Hogan, 2002, Online อ้างอิงใน สกส วรเจริญศรี, 2556, หน้า 1-3) ที่กล่าวว่า ความสามารถในการปรับตัว เป็นลักษณะด้านบุคลิกภาพที่จำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิต สอดคล้องกับ ชีร์ศักดิ์ อัครบวร (2544, หน้า 17) และเพิ่มวุฒ บุปผามาตะนัง (2542, หน้า 22-26) ที่กล่าวว่า ครูในยุคโลกาภิวัตน์จะต้องมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และมีวิสัยทัศน์กว้างไกลรู้ทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม และพัฒนางานในหน้าที่อยู่เสมอ ครูจะต้องมีการปรับตัวกับชีวิตยุคโลกาภิวัตน์ได้ ด้านนักจิตวิทยาสังคม คือ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2552) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า ในการดำเนินชีวิต ควรส่งเสริมและพัฒนาให้บุคคล มีจิตพอเพียงด้วยการพิจารณาการมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน และการรับรู้คุณค่าความดี มาประกอบกันจนเกิด “จิตพอเพียง” ซึ่งเป็นการดำรงชีวิตแบบเรียบง่ายอย่างมีเหตุมีผลไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่นมากจนเกิดโทษ บุคคลสามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายในที่เกิดขึ้นได้ ก่อให้เกิดความรับผิดชอบ กลมเกลียวและเกิดความสงบสุขในสังคมอย่างแท้จริง

ในส่วนที่การวิจัยพบว่า การยอมรับนวัตกรรมของครูมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ผลดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ โรเจอร์ส (Rogers, 1978, pp. 76) ที่ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการยอมรับนวัตกรรม คือ การตัดสินใจที่จะนำนวัตกรรมนั้นไปใช้อย่างเต็มที่โดยคิดว่านวัตกรรมนั้นเป็นวิธีที่ดีที่สุดและมีประโยชน์เมื่อนำไปทดลองและประสบความสำเร็จตามที่ต้องการก็จะทำให้เกิดการยอมรับในนวัตกรรมนั้น ๆ มากขึ้น และนวัตกรรมจะทำให้เห็นเป็นรูปธรรมทำให้เกิดการยอมรับมากขึ้นกว่าที่เป็นนามธรรมหรือเป็นแค่จินตนาการ และโฮแกน (Hogan, 2002, Online อ้างอิงใน สกส วรเจริญศรี, 2556, หน้า 1 - 3) ได้กล่าวว่า ความสามารถในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัย เป็นลักษณะด้านบุคลิกภาพที่จำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิต ซึ่งจะเห็นว่าเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต ขณะที่ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2552) ได้กล่าวไว้ว่า จิตลักษณะพอเพียงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมพอเพียง และได้อธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมพอเพียงที่เด่น 2 ประการ คือ พฤติกรรมการปรับตัวและการยอมรับนวัตกรรม หมายถึง การที่บุคคลยอมรับ เรียนรู้และนำสิ่งที่มีความรู้ใหม่ สิ่งใหม่ หรือ เทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินชีวิตก่อให้เกิดประโยชน์ และได้ผลลัพธ์ที่มุ่งไปสู่ผลสำเร็จ งานวิจัยก่อนหน้านี้ที่มีความสอดคล้อง คือ กรรณิการ์ ชิใจงาม (2542) ได้ศึกษาค่านิยมในการดำเนินชีวิตและการดำเนินชีวิตของครูสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาหาความรู้ความชำนาญ เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินชีวิตของครู และงานวิจัยของสุมาลี สิงห์เกิด (2553) ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับการดำเนินชีวิต

แบบพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า การเปิดรับสื่อ (การรับนวัตกรรม) เป็นหนึ่งใน 5 ตัวแปรที่รวมอธิบายการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงในภาพรวมร้อยละ 64 การดำเนินชีวิตแบบพอเพียงด้านการปฏิบัติภารกิจในชีวิตประจำวันร้อยละ 27 และด้านการเรียนร้อยละ 31

3. การศึกษาได้พบว่า การปรับตัวของครู และการยอมรับนวัตกรรมของครู เป็นตัวแปรทำนายสำคัญของความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูที่เป็นตัวแปรรวม ได้เกินร้อยละ 40 ผลดังกล่าวสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 3 ที่กล่าวว่า “การปรับตัว และการยอมรับนวัตกรรมร่วมกันทำนายความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30”

ผลวิจัยพบว่า การปรับตัวของครู และการยอมรับนวัตกรรมของครู เป็นตัวแปรสำคัญของความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู สอดคล้องกับการอธิบายของรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) ของ (Magnusson and Endler, 1977 อ้างอิงใน ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2541, หน้า 105-108) ซึ่งกล่าวโดยสรุปว่า พฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคลเกิดขึ้นจากสาเหตุของ 4 กลุ่มสาเหตุ คือ 1) ลักษณะของสถานการณ์ปัจจุบัน 2) จิตลักษณะเดิมของบุคคล 3) จิตลักษณะร่วมกับสถานการณ์ และ 4) จิตลักษณะตามสถานการณ์ ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ มีตัวแปรที่ศึกษาอยู่ใน 2 กลุ่มสาเหตุ คือ กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ อันได้แก่ การปรับตัวของครู และกลุ่มลักษณะของสถานการณ์ปัจจุบัน อันได้แก่ การยอมรับนวัตกรรมของครู ซึ่งสอดคล้องกับ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2552) ที่ให้ความเห็นไว้ว่า ในการดำเนินชีวิตควรส่งเสริม และพัฒนาให้บุคคล มีจิตพอเพียง ด้วยการพิจารณาการมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน และการรับรู้คุณค่าความดี มาประกอบกันจนเกิด “จิตพอเพียง” จิตลักษณะพอเพียงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมพอเพียง และได้กล่าวถึงลักษณะของความพอเพียงที่เด่น 2 ประการ คือ การปรับตัว และการยอมรับนวัตกรรม

กรณีพบว่า การปรับตัวของครูและการยอมรับนวัตกรรมของครู เป็นตัวแปรสำคัญในการทำนายความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู เป็นผลที่สอดคล้องกับแนวคิดและงานวิจัยต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาในข้อที่ 2 (Hogan, 2002, อ้างอิงใน สกล วรเจริญศรี, 2556, หน้า 1-3), กรรณิการ์ ชิใจงาม (2542), ชีร์ศักดิ์ อัศวบวร (2544), เพิ่มภูช บุปผามาตะนัง (2542), ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2552), สุมาลี สิงห์เกิด (2553) และ สกล วรเจริญศรี (2556) ผลที่พบดังกล่าวเป็นหลักฐานหนึ่งที่ยืนยันความสำคัญของการปรับตัวของครูและการยอมรับนวัตกรรมของครูที่มีต่อพฤติกรรมของบุคคล ที่จะทำให้ครูมีความสำเร็จในการดำเนินชีวิตมากขึ้น

2826840035

กรณีพบว่า การปรับตัวของครู และการยอมรับนวัตกรรมของครู เป็นตัวแปรสำคัญทำนายความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู 3 ด้าน คือ ด้านการทำงาน ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ ได้ร้อยละ 17.40, 19.20 และ 39.30 ตามลำดับ โดยการปรับตัวของครู และการยอมรับนวัตกรรมของครู ยังเป็นตัวทำนายสำคัญ โดยเฉพาะในการทำนายความสำเร็จในการดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจ เป็นผลที่สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการปรับตัวของรอย (Roy, 1976, pp. 135–138) การปรับตัวของ โรเจอร์ส (Rogers, 1972, pp. 108 อ้างอิงใน มนัสวี วัชรวิศิษฐ์, 2550, หน้า 16–17) และปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) (Magnusson and Endler, 1977 อ้างอิงใน ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2541, หน้า 105–108) และแนวคิดของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2551) ที่ได้กล่าวมาในข้อที่ 2 จึงเป็นหลักฐานหนึ่งที่ยืนยันความสำคัญของการปรับตัวของครูและการยอมรับนวัตกรรมของครูที่มีต่อพฤติกรรมของบุคคล ที่จะทำให้ครูมีความสำเร็จในการดำเนินชีวิตมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ประการแรก การวิจัยพบว่า ครูที่มีตำแหน่ง สถานภาพ และรายได้ที่ต่างกัน มีความสำเร็จในการดำเนินชีวิตที่ต่างกัน ผลที่พบนี้เป็นข้อมูลให้กับผู้บริหารและครูได้ตระหนักถึงความสำเร็จของการดำเนินชีวิตของครูกลุ่มต่าง ๆ และสามารถร่วมงาน ร่วมกิจกรรมในการทำงานกันได้อย่างเหมาะสม

ประการที่สอง การวิจัยพบว่า การปรับตัวของครู และการยอมรับนวัตกรรมของครู สัมพันธ์กับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู ผลที่พบนี้เป็นข้อมูลเบื้องต้นเพื่อความเข้าใจสำหรับนักวิจัย และนักพัฒนา ในความเกี่ยวข้องของลักษณะต่าง ๆ ดังกล่าวของครู

ประการที่สาม การวิจัยพบว่า การปรับตัวของครู และการยอมรับนวัตกรรมของครู เป็นตัวแปรสำคัญในการทำนายความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครูได้อย่างชัดเจน ผลที่พบนี้เป็นข้อมูลให้กับผู้บริหาร และนักพัฒนานำไปใช้เพื่อการคัดเลือก และพัฒนาครูต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ประการแรก การวิจัยพบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะพอเพียง 2 ประการ คือการปรับตัว และการรับนวัตกรรม กับ ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู การวิจัยต่อไป อาจนำลักษณะพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ลักษณะอื่นมาเพิ่ม เพื่อหาความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการดำเนินชีวิตอีก

ประการที่สอง ผลการวิจัยนี้เป็นเพียงระดับของการหาความสัมพันธ์เชิงทำนาย ยังไม่อาจสรุปเชิงเหตุและผลอย่างแท้จริงได้ หากได้มีการทำวิจัยเชิงทดลองสร้างปัจจัยเชิงสาเหตุ (การปรับตัว การรับนวัตกรรม) ประเมินประสิทธิภาพปัจจัยที่สร้าง และประเมินประสิทธิผลที่เกิดต่อพฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง (การดำเนินชีวิต) จะทำให้ได้ผลการวิจัยที่ลุ่มลึกยิ่งขึ้น

ประการที่สาม การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษากับกลุ่มรวม หากได้เพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 2-3 เท่า อาจเพิ่มตัวแปรที่ศึกษาได้อีก ซึ่งจะทำให้ผลการทำนายความสำเร็จในการดำเนินชีวิตมีความชัดเจนยิ่งขึ้น และสามารถวิเคราะห์กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มย่อยต่าง ๆ ได้ด้วย เช่น กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มประสบการณ์มาก กลุ่มประสบการณ์น้อย กลุ่มตำแหน่งวิชาการสูง กลุ่มตำแหน่งวิชาการต่ำ หรือ กลุ่มสถานภาพสมรสต่าง ๆ เป็นต้น

2826840035

บรรณานุกรม

- กนกกาญจน์ ฉวีวงศ์. (2552). การศึกษาการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักการพึ่งตนเองตาม
แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากรโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงาน
เขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร. การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- กรรณิการ์ ชีใจงาม. (2542). การศึกษาค่านิยมในการดำเนินชีวิตและการดำเนินชีวิต
ของครู สังกัดกรมสามัญ กรุงเทพมหานคร. การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- กรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์. (2553). พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร.
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, กรุงเทพฯ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2553.
กรุงเทพฯ: บริษัทสยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด.
- เกษม วัฒนชัย. (2550). การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ: มติชน
สุดสัปดาห์.
- ชนัญญา เกกะนันท์. (2556). รูปแบบการดำเนินชีวิต การเปิดรับสื่อ และการยอมรับ
นวัตกรรมของผู้บริโภคสูงอายุ. นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
กรุงเทพฯ.
- ชนาธิป พรกุล. (2543). รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยวัฒน์ ธีรกุลพิศุทธิ์. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การดำเนินชีวิต
แบบเศรษฐกิจพอเพียง กับคุณภาพชีวิตของประชาชนตำบลสุโษะ อำเภอ
ปะเหลียน จังหวัดตรัง. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
กรุงเทพฯ.
- ชูชีพ อ่อนโคกสูง. (2549). ความสัมพันธ์ระหว่างพลังงานความสามารถแห่งตน
เป้าหมายและความเป็นไปได้ที่จะกระทำกับแรงจูงใจในการเรียน. รายงาน
การวิจัยภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

2826840035

UP-Thesists 60160249 Independent study / recv: 30032563 09:52:26 / seq: 57

- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2541). รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interaction model) เพื่อการวิจัยสาเหตุของพฤติกรรมและการพัฒนาพฤติกรรมมนุษย์. วารสารทันตภิบาล, 10(2).
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2551). รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาวิจัยเพื่อการพัฒนาเครื่องมือวัดทางจิตแบบพหุระดับในบริบทของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, กรุงเทพฯ.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2552). จิตพอเพียงกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน โครงการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาหุดซ์นี้ทางจิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.).
- ตรีภาพ รัตนวิชัย. (2556). การยอมรับนวัตกรรมระดับองค์กร การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารในเขตกรุงเทพมหานคร. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ธนพร แสงขำ. (2542). ความคาดหวัง ความพึงพอใจ และการยอมรับนวัตกรรมของครูสังกัดกรมสามัญศึกษา ที่เข้าร่วมโครงการการศึกษาระบบทางไกลผ่านดาวเทียม. นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ธีรศักดิ์ อัครบวร. (2544). ความเป็นครู (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ก.พลพิมพ์ จำกัด.
- นพมาศ แซ่เสี้ยว. (2550). การปรับตัวทางจิตสังคมและลักษณะสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตของผู้ใหญ่วัยกลางคน. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- นันทพร กุลชนะธารา. (2560). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุด้านจิตสังคมของการปรับตัวของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ที่จากครอบครัวเพื่อเข้าศึกษาต่อในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. ปรัชญาดุขฎิบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- น้ำฝน ผ่องสุวรรณ. (2553). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดสมุทรสงคราม. เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.

- นุชนาถ ฤทธิสนธิ. (2551). **เชาวน์อารมณ์ ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค และความสำเร็จในวิชาชีพของพยาบาลประจำการ : กรณีศึกษาโรงพยาบาล มหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง**. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ปทุมธานี.
- ผการัตน์ สุขชุม. (2553). **รูปแบบการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครูสังกัดโรงเรียนเทศบาลนครขอนแก่น**. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- พระครูวิจิตรธรรมนที. (2554). **พฤติกรรมการดำเนินชีวิตในสังคมตามหลักสัมมาอาชีวะ ของชุมชนเขตตำบลก อำเภอนนทบุรี จังหวัดศรีสะเกษ**. พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ปทุมธานี.
- เพิ่มวุธ บุญพามาตะนัง. (2542). **ครูไทยในสหัสวรรษใหม่**. ประชาศึกษา, 50(1).
- ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม. (2551). **บันทึกกิจกรรมและความคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรม การสร้างเสริมสุขภาพ การพัฒนาชุมชนและการพัฒนาสังคม**. สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.gotoknow.org>
- มนัสวี วัชรวิศิษฎ์. (2550). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวในการทำงานของข้าราชการครู สายผู้สอน อำเภอสตึก สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดบุรีรัมย์**. การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (2557). **ความหมายและความสำคัญของครู**. สืบค้นเมื่อ 28 ตุลาคม 2561, จาก <http://e-book.ram.edu/e-book/c/CU503/CU503-2.pdf>
- มาลีณี จุฑาปะมา. (2553). **จิตวิทยาการดำเนินชีวิตกับการพัฒนาตน**. บุรีรัมย์: เรวัต การพิมพ์.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2553). **วิชาชีพครู**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- รังสรรค์ แสงสุข. (2550). **รามคำแหง**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- รุ่ง แก้วแดง. (2554). **บทความครูในครมืออาชีพ**. สืบค้นเมื่อ 28 ตุลาคม 2561, จาก http://www.Thaiexam.net/index_teacher.html
- ลักขณา สริวัฒน์. (2549). **จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. กรุงเทพฯ: โอเดียน สโตร์.
- วรารณณ์ ตระกูลสฤษดิ์. (2549). **จิตวิทยาการปรับตัว (พิมพ์ครั้งที่ 3)**. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

- วราวิทย์ สิทธิประสงค์. (2545). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา** สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 ตามแนวทางปฏิรูปการเรียนรู้. การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- วัลย์พร ศิริภิรมย์. (2550). **การวิเคราะห์เส้นทางสู่ความสำเร็จในวิชาชีพของผู้บริหารสตรีในสถานศึกษา** สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา. (2549). **สุขวิทยาจิต**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิภาพร มาพบสุข. (2542). **จิตวิทยาทั่วไป**. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ศรัณย์ ชัยวงษา. (2545). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อแบบแผนการดำเนินชีวิตของข้าราชการครูที่กู้ยืมเงินสหกรณ์ออมทรัพย์ครูกรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร**. การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ศศิธร แสงใส. (2550). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะบางประการกับความสามารถในการเผชิญอุปสรรค (AQ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 1**. การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ศิริพร คีตสาร. (2551). **การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1**. การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สกล วรเจริญศรี. (2556). **รายงานการวิจัยการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของนิสิต ปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สมหมาย ปวะบุตร. (2558). **เอกสารประกอบการสอน ชุดวิชาการพัฒนาความเป็นครูวิชาชีพ**. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สมหมาย ปวะบุตร. (2558). **ตำราหลักการศึกษา**. สืบค้นเมื่อ 8 พฤษภาคม 2562, จาก www.eledu.ssru.ac.th/sommaifile.php
- สยามรัฐออนไลน์. (2562). **เรียนรู้พระราชดำริเกี่ยวกับหน้าที่ของนักเรียน-ครู**. สืบค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2562, จาก <https://siamrath.co.th/n/61300>

- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2550). **ทฤษฎีสังคมวิทยา เนื้อหาและแนวการใช้ประโยชน์เบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 12)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักการศึกษา. (2551). **เด็กดีมีครูสร้างที่บางกอก**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สารทิ บำรุงวงศ์. (2549). **องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวในการทำงานของข้าราชการครู เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร**. การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สุทธิพร คล้ายเมืองปัก. (2543). **บทบาทของครูกับรูปแบบการเรียนการสอนที่เปลี่ยนไป**. วารสารวิชาการ, 3(2).
- สุปราณี สุระเดช. (2554). **การดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง และคุณภาพชีวิตของพนักงานในผู้ใหญ่ตอนต้น กรณีศึกษาพนักงานบริษัทอิเล็กทรอนิกส์แห่งหนึ่ง**. การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สุพัตรา หมั่นหมอก. (2555). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบูรณ์**. คุรุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ลพบุรี.
- สุภาคม แสนหุ้ม. (2550). **ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถปรับตัวในการทำงานกับประสิทธิผลการบริหารงานคลัง ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดสกลนคร**. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- สุมาลี สิงห์เกิด. (2553). **ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2**. การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- อนุรักษ ฉายสว่าง. (2553). **พฤติกรรมปรับตัวและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนช่วงฝีมื้อทหาร**. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- อมรวิชัย นาครทรรพ. (2540). **รายงานวิจัยเรื่องในกระแสแห่งคุณภาพ**. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, กรุงเทพฯ.

อัศตรา ประเสริฐสุน. (2552). **ปัจจัยด้านสวัสดิการที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการทำงานของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร**. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา, กรุงเทพฯ.

Faul et al. (2009). **Statistical power analysis using G*Power 3.1: Tests for correlation and regression analysis**. Behavioral research methods, 41.

Hart Nwibere and Inyang. (2015). **The uptake of electronic commerce by SMEs: A meta the oretical framework expanding the determining constructs of TAM and TOE frameworks**. Journal of Global Business Technology, 6(6).

Martin and Osborn. (1989). **Psychology Adjustment and Everyday Living**. New Jersey: Prentice Hall.

McClelland, C. D. (1961). **The Achievement Society**. New York: Prentice-Hall Inc.

Mitroff and Denton. (1999). **A Study of Spirituality in the Workplace**. Loan Management Review, 40(4).

Pender, N. J. (1987). **Health promotion in nursing practice (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. New York: Appleton Century Crofts.

Rogers and Shoemaker. (1971). **Diffusion of Innovations**. New York: Free Press.

Rogers, E. (1978). **The psychology of adolescence**. New York: Appleton Century-Crofts.

Rogers, E. (1983). **Diffusion of Innovation (พิมพ์ครั้งที่ 3)**. New York: Free Press.

Roy, S. C. (1976). **Introduction to Nursing: and adaptation mode**. New Jersey: Prentice – Hall.

Worchel and Goethols. (1985). **Adjustment Pathways to Personal Growth**. Englewood Cliffs: Prentice – Hall.

ภาคผนวก

2826840035

UP ThesIs 60160249 independent study / recv: 30032563 09:52:26 / seq: 57

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิภาภรณ์ ภู่วัฒนา อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา
2. อาจารย์ ดร.ธารินทร์ รसानนท์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา
3. นางสุนันท์ จันทรเพ็ญ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนนาคนาวาอุปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร

2826840035

ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์ IOC ของเครื่องมือวิจัย

ผลการวิเคราะห์ IOC (การประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ)

นิยามความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู หมายถึง ผลที่เกิดจากการประพฤติปฏิบัติตนในการใช้ชีวิตของครู แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

1) ความสำเร็จในด้านการทำงาน หมายถึง การบรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายของครูในการทำงานตามหน้าที่ งานที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ หรืองานที่ทำโดยสมัครใจ ซึ่งลักษณะการทำงานอาจเป็นงานที่ทำคนเดียว งานที่ทำกับผู้อื่น (เพื่อนครู) งานตัวแทนระดับสถานศึกษา และงานร่วมกับชุมชนภายนอก

ผังตัวแปร

งาน	ลักษณะการทำงาน			
	คนเดียว	ร่วมกับเพื่อนครู	ตัวแทนสถานศึกษา	ร่วมกับชุมชนภายนอก
งานในหน้าที่	(1, 1)	(1, 2)	(1, 3)	(1, 4)
งานที่ได้รับมอบหมาย	(2, 1)	(2, 2)	(2, 3)	(2, 4)
งานที่อาสาทำโดยสมัครใจ	(3, 1)	(3, 2)	(3, 3)	(3, 4)

ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC	
1. ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู					
1.1 ความสำเร็จในด้านการทำงาน					
1. งานในหน้าที่ ที่ฉันต้องทำคนเดียว ฉันมักทำได้สำเร็จ และทันตามเวลาทุกครั้ง (1, 1) (+)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
2. ฉันไม่สามารถทำงานในหน้าที่ที่ต้องทำร่วมกับเพื่อนครูได้บรรลุเป้าหมายทุกครั้ง (1, 2) (-)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้

ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC	
3. เมื่อเป็นตัวแทนสถานศึกษาในหน้าที่ใดฉันทำได้สำเร็จเรียบร้อย (1 , 3) (+)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
4. ฉันทำงานในหน้าที่ที่ทำร่วมกับชุมชนภายนอกได้บรรลุเป้าหมายโดยตลอด (1 , 4) (+)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
5. งานใดที่ฉันได้รับมอบหมายให้ทำคนเดียว ฉันมักจะทำได้ไม่ค่อยดีตามเป้าหมาย (2 , 1) (-)	+1	+1	0	0.67	เลือกไว้
6. งานที่ฉันได้รับมอบหมายให้ทำร่วมกับเพื่อนครูมักทำได้ตามเป้าหมาย (2 , 2) (+)	0	+1	+1	0.67	เลือกไว้
7. เมื่อฉันได้รับมอบหมายให้เป็นตัวแทนสถานศึกษาในการทำกิจกรรมใด ๆ ฉันทำได้สำเร็จเรียบร้อยทุกครั้ง (2 , 3) (+)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
8. งานที่ฉันได้รับมอบหมายให้ทำร่วมกับชุมชนภายนอกฉันทำงานได้สำเร็จดีทุกครั้ง (2 , 4) (+)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
9. เมื่อฉันอาสาทำงานคนเดียว ฉันมักทำได้สำเร็จดีทุกครั้ง (3 , 1) (+)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
10. เมื่อฉันทำงานร่วมกับเพื่อนครูโดยสมัครใจ มักทำได้บรรลุเป้าหมายทุกครั้ง (3 , 2) (+)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
11. เมื่อฉันจะเสนอตัวทำหน้าที่เป็นตัวแทนของโรงเรียนในงานใด งานนั้นสำเร็จเรียบร้อยทุกครั้ง (3 , 3) (+)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้

ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC	
12. งานที่ฉันอาสาทำโดยสมัครใจที่ต้องทำร่วมกับชุมชนภายนอก ฉันทำงานได้สำเร็จดีทุกครั้ง (3 , 4) (+)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้

นิยาม ความสำเร็จในด้านสังคม หมายถึง การบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของครูในการมีสัมพันธภาพกับนักเรียน เพื่อนครู ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชน ในลักษณะการยอมรับ การช่วยเหลือเกื้อกูล การยกย่องให้เกียรติซึ่งกันและกัน

ผังตัวแปร

การแสดงออกทางพฤติกรรมในการใช้ชีวิตของครู	การประพฤติปฏิบัติตนต่อ			
	นักเรียน	เพื่อนครู	ผู้ปกครอง	บุคคลในชุมชน
การยอมรับ	(1 , 1)	(1 , 2)	(1 , 3)	(1 , 4)
การช่วยเหลือเกื้อกูล	(2 , 1)	(2 , 2)	(2 , 3)	(2 , 4)
การให้เกียรติ	(3 , 1)	(3 , 2)	(3 , 3)	(3 , 4)

ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC	
1. ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู 1.2 ความสำเร็จในด้านสังคม					
1. ฉันยอมรับได้ที่นักเรียนมีความสามารถทางการเรียนต่างกัน (1 , 1) (+)	+1	0	+1	0.67	เลือกไว้
2. ฉันยอมรับได้ที่นักเรียนมาจากครอบครัวต่างกัน (1 , 1) (+)	+1	0	+1	0.67	เลือกไว้

ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC	
3. ฉันยอมรับได้ที่นักเรียนมีนิสัยต่างกัน (1, 1) (+)	+1	0	+1	0.67	เลือกไว้
4. เมื่อทำงานร่วมกัน ฉันจะไม่ยอมรับข้อเสนอแนะ หรือข้อคิดเห็นของเพื่อนครูที่อาจแตกต่างจากของฉัน (1, 2) (-)	+1	0	+1	0.67	เลือกไว้
5. ฉันให้การยอมรับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ปกครองของนักเรียนที่ฉันสอน (1, 3) (+)	0	0	+1	0.33	ตัดออก
6. หากบุคคลในชุมชนมีข้อเสนอแนะในการทำงานของฉัน ฉันยินดีรับฟัง (1, 4) (+)	0	0	+1	0.33	ตัดออก
7. ฉันทำงานร่วมกับคนในชุมชนได้ดี (1, 4) (+)	+1	0	+1	0.67	เลือกไว้
8. ฉันสามารถให้คำแนะนำที่ดีแก่นักเรียนในเรื่องการคบเพื่อน และการใช้ชีวิตในสังคม (2, 1) (+)	+1	0	+1	0.67	เลือกไว้
9. เมื่อเพื่อนครูมีทุกข์ ฉันสามารถให้คำปรึกษาได้ (2, 2) (+)	0	0	+1	0.33	ตัดออก
10. ฉันและผู้ปกครองนักเรียน ต่างให้การช่วยเหลือในหน้าที่ซึ่งกันและกัน (2, 3) (+)	0	0	+1	0.33	ตัดออก
11. ฉันได้ช่วยเหลืองานต่างๆ ของชุมชนจนทำให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลชุมชน (2, 4) (+)	+1	0	+1	0.67	เลือกไว้

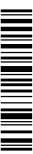
2826840035

ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC	
12. ฉันให้เกียรตินักเรียน ด้วยการแสดงออกอย่างสุภาพ และตรงเวลา (3 , 1) (+)	0	0	+1	0.33	ตัดออก
13. ฉันให้เกียรติเพื่อนร่วมงาน ทำให้เพื่อน ๆ อยากทำงานร่วมกับฉัน (3 , 2) (+)	0	+1	+1	0.67	เลือกไว้
14. ฉันให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ทำให้ผู้ปกครองเต็มใจให้ความร่วมมือในงานของโรงเรียน (3 , 3) (+)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
15. ฉันจะให้เกียรติทุกคนในชุมชน ทำให้ฉันเป็นที่ยอมรับของชุมชน (3 , 4) (+)	0	+1	+1	0.67	เลือกไว้

นิยาม ความสำเร็จในด้านเศรษฐกิจ หมายถึง การบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของครูในการจัดการในเรื่องการเงิน ได้แก่ การวางแผน การใช้จ่าย การเก็บออม และการช่วยเหลือผู้อื่น

ผังตัวแปร

การแสดงออกทางพฤติกรรมในการใช้ชีวิตของครู	การประพฤติปฏิบัติตนเอง
การวางแผน	(1 , 1)
การใช้จ่าย	(2 , 1)
การเก็บออม	(3 , 1)
การช่วยเหลือ	(4 , 1)

ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC	
1. ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู 1.3 ความสำเร็จในด้านเศรษฐกิจ					
1. ฉันจะมีแผนล่วงหน้า แต่ละสัปดาห์/แต่ละเดือน จะใช้จ่ายอะไรบ้าง (1, 1) (+)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
2. ฉันมักใช้เงิน โดยไม่ได้วางแผนล่วงหน้า (1, 1) (-)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
3. ฉันไม่เห็นความสำคัญว่าจะต้องวางแผนการใช้จ่ายเงิน (1, 1) (-)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
4. ในแต่ละเดือนฉันสามารถใช้จ่ายเงินตามแผนที่วางไว้ (1, 1) (+)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
5. ฉันจะแนะนำทุกคนให้รู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงิน (1, 1) (+)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
6. ถ้าฉันอยากซื้ออะไรฉันก็จะซื้อไม่สำคัญว่าจะถูกหรือแพง (2, 1) (-)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
7. เงินที่ได้มาถือว่ามีความคุ้มค่าฉันจึงใช้อย่างระมัดระวัง (2, 1) (+)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
8. สำหรับฉันเงินที่ได้มาต้องใช้จ่ายโดยไม่ต้องคิดอะไร (2, 1) (-)	0	+1	0	0.33	ตัดออก
9. ทุกวันนี้ฉันมีรายจ่ายมากกว่ารายได้ (2, 1) (-)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
10. ฉันควบคุมตนเองเรื่องการใช้จ่ายได้ จึงทำให้ไม่มีหนี้สิน (2, 1) (+)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
11. ไม่ว่าจะมากหรือน้อย แต่ละเดือนฉันมีเงินเหลือจากการใช้จ่าย (3, 1) (+)	0	+1	+1	0.67	เลือกไว้

ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC	
1. ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของครู 1.3 ความสำเร็จในด้านเศรษฐกิจ					
12. เงินที่ได้มาแต่ละเดือน ฉันได้แบ่งสะสมไว้บางส่วน (3 , 1) (+)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
13. ฉันอาจมีหนี้ แต่ฉันก็ไม่จำเป็นต้องรีบใช้ (3 , 1) (-)	+1	+1	0	0.67	เลือกไว้
14. นอกจากไม่เป็นหนี้ฉันยังมีเงินฝาก หรือให้ผู้อื่นกู้ยืมได้อีกด้วย (3 , 1) (+)	0	0	+1	0.33	ตัดออก
15. หนี้สินที่ฉันมี ฉันไม่มั่นใจว่าจะใช้หมดเมื่อไหร่ (3 , 1) (-)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
16. ฉันช่วยเหลือคนใกล้ชิดด้านการเงิน กำลังที่จะช่วยได้ (4 , 1) (+)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
17. ถ้าคนในสังคมต้องการความช่วยเหลือด้านการเงินฉันช่วยเหลือทันทีโดยไม่รีรอ (4 , 1) (+)	0	+1	+1	0.67	เลือกไว้
18. ฉันมีเงินจำกัด ไม่สามารถให้ความช่วยเหลือใครได้ (4 , 1) (-)	+1	0	0	0.33	ตัดออก
19. มีบ่อยครั้งที่ฉันช่วยเหลือผู้อื่น จนเงินขาดมือ (4 , 1) (-)	0	+1	+1	0.67	เลือกไว้
20. ฉันแนะนำเพื่อนครู/ลูกศิษย์ให้มีความยั้งคิดก่อนใช้เงิน (2 , 1) (+)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้

นิยามการปรับตัว หมายถึง ผลที่เกิดจากความสามารรถและความพยายามของครู ในการป้องกัน พัฒนา และแก้ไขตนเองด้านการทำงาน ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ เพื่อเกิดความสุขสงบและสมดุลของชีวิต

ผังตัวแปร

พฤติกรรม	ด้าน		
	การทำงาน	สังคม	เศรษฐกิจ
การป้องกัน	(1 , 1)	(1 , 2)	(1 , 3)
การพัฒนา	(2 , 1)	(2 , 2)	(2 , 3)
การแก้ไข	(3 , 1)	(3 , 2)	(3 , 3)

ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC	
2. การปรับตัว					
1. ฉันพยายามหาวิธีป้องกันมิให้การทำงานแต่ละครั้งประสบความล้มเหลว (1 , 1) (+)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
2. ฉันไม่สามารถป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างฉันกับเพื่อนร่วมงานได้ (1 , 2) (-)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
3. ฉันสามารถป้องกันความผิดพลาดในการจัดการด้านการเงินได้สำเร็จ (1 , 3) (+)	0	+1	+1	0.67	เลือกไว้
4. ฉันไม่สามารถควบคุมการใช้เงินของตนเองได้ (1 , 3) (-)	0	+1	+1	0.67	เลือกไว้
5. ฉันสามารถหาวิธีใหม่ๆ มาช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (2 , 1) (+)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้

ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC	
2. การปรับตัว					
6. ฉันเรียนรู้งานได้ช้า ทำงานเสร็จทันตามเวลาบ้างไม่ทันบ้าง (2 , 1) (-)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
7. ฉันปรับปรุงตนให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ดีขึ้นโดยตลอด (2 , 2) (+)	0	+1	+1	0.67	เลือกไว้
8. ฉันไม่สามารถปรับปรุงตนเองในการใช้จ่ายเงิน และการออมเงินได้สำเร็จ (2 , 3) (-)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
9. เมื่อพบปัญหาฉันสามารถแก้ไขให้ลุล่วงไปได้ (3 , 1) (+)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
10. เมื่อพบปัญหาในการทำงาน ฉันไม่ชอบให้ใครมาบอก หรือมาสอนฉัน (3 , 2) (-)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
11. เมื่อเพื่อนหรือนักเรียนมีปัญหา ฉันให้ความช่วยเหลือจนลุล่วงไปได้ (3 , 2) (+)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
12. ฉันไม่อาจแก้ไขปัญหาจากความผิดพลาดในการจัดการด้านการเงินได้ (3 , 3) (-)	0	+1	+1	0.67	เลือกไว้

นิยามการยอมรับนวัตกรรม หมายถึง การที่ครูเรียนรู้ ยอมรับ นำมาใช้ซึ่งสิ่งใหม่ อันได้แก่ ความรู้ วิธีการ ผลิตภัณฑ์ หรือเทคโนโลยีใหม่ เพื่อให้การดำเนินชีวิตดีขึ้น

ผังตัวแปร

พฤติกรรม	ด้าน		
	การทำงาน	สังคม	เศรษฐกิจ
ความรู้	(1, 1)	(1, 2)	(1, 3)
วิธีการ	(2, 1)	(2, 2)	(2, 3)
ผลิตภัณฑ์	(3, 1)	(3, 2)	(3, 3)
เทคโนโลยีใหม่	(4, 1)	(4, 2)	(4, 3)

ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC	
3. การยอมรับนวัตกรรม					
1. ทุกครั้งที่ฉันนำความรู้ใหม่ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนสนใจและตั้งใจเรียน (1, 1) (+)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
2. การนำความรู้ใหม่ๆ มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนครูไม่ได้ทำให้ฉันประสบความสำเร็จในการสอน (1, 2) (-)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
3. ฉันสามารถนำความรู้ใหม่ๆ ทางเศรษฐกิจมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนครู ทำให้ทุกคนรู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงิน (1, 3) (+)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
4. ฉันสามารถหาข้อมูลและนำวิธีการใหม่ๆ จากอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการทำงานด้านเอกสารและด้านการสอน (2, 1) (+)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้

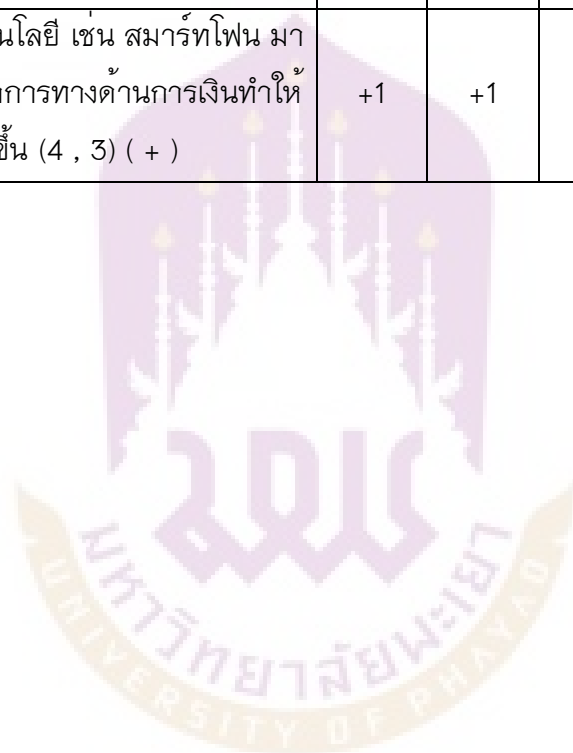

2826840035

ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC	
3. การยอมรับนวัตกรรม					
5. ฉันไม่เห็นคุณค่าของการนำความรู้ใหม่ ๆ จากอินเทอร์เน็ต มาใช้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนครู เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน (2 , 2) (-)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
6. ฉันจะมีวิธีการใหม่ๆ มาใช้ในการจัดการด้านการเงินอยู่เสมอ (2 , 3) (+)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
7. ฉันคิดว่าไม่จำเป็นที่จะต้องผลิตสิ่งของหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพราะการสอนแบบเดิมดีอยู่แล้ว (3 , 1) (-)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
8. ฉันและเพื่อนครูได้ช่วยกันผลิตสิ่งของหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอจนทำให้นักเรียนสนใจและตั้งใจเรียน (3 , 2) (+)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
9. ฉันจะหาหรือสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ มาช่วยในการบริหารทางด้านการเงินอยู่เสมอ (3 , 3) (+)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
10. ฉันคิดว่าการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ทำให้เกิดความยุ่งยากในการทำงาน (4 , 1) (-)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้

ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC	
3. การยอมรับนวัตกรรม					
11. ฉันสามารถสอนเพื่อนครู ให้รู้จักเทคโนโลยีใหม่ ๆ และวิธีใช้งาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน (4 , 2) (+)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้
12. ฉันนำเทคโนโลยี เช่น สมาร์ทโฟน มาใช้ในการจัดการทางด้านการเงินทำให้สะดวกมากขึ้น (4 , 3) (+)	+1	+1	+1	1.00	เลือกไว้

2826840035

ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต

สวนหลวง กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร

2. แบบสอบถามชุดนี้ แบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของครูผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การดำเนินชีวิตของครู(ด้านการทำงาน ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ)

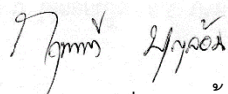
ตอนที่ 3 กิจกรรมต่าง ๆ ของครู

ตอนที่ 4 การเกี่ยวข้องกับนวัตกรรมของครู

การตอบแบบสอบถามนี้ ตอบโดยแสดงความคิดเห็นตามความรู้สึก หรือสภาพที่เป็นจริงของท่าน ข้อความที่ให้ตอบไม่มีข้อถูก-ข้อผิด/ไม่มีข้อดี-ไม่ดี ข้อมูลของท่านจะถูกเก็บรักษาเป็นความลับ ข้อมูลที่ได้จะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวม ไม่มีการวิเคราะห์เป็นรายบุคคลแต่อย่างใด ข้อมูลจากท่านมีประโยชน์อย่างยิ่งต่องานวิจัยนี้ และอาจเป็นแนวทางส่งเสริมชีวิตการทำงานของครูให้ดียิ่งขึ้น จึงขอความกรุณาท่าน ตอบอย่างตั้งใจโดยครบถ้วน

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายกฤษฎนที บุญล้อม)

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของครูผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หรือ เต็มคำตอบ ลงใน ( ) ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

( ) ชาย

( ) หญิง

2. ระดับการศึกษา

( ) ปริญญาตรี (หรือต่ำกว่า)

( ) สูงกว่าปริญญาตรี

3. อายุ .....ปี

4. ประสบการณ์ในการทำงาน.....ปี

5. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง

( ) ครูผู้ช่วย

( ) ครู ค.ศ.1

( ) ครู ค.ศ.2

( ) ครู ค.ศ.3 หรือสูงกว่า ค.ศ.3

6. สถานภาพ

( ) โสด

( ) สมรส

( ) หม้าย

7. รายได้ต่อเดือน

( ) ต่ำกว่า 20,000 บาท

( ) 20,000 บาท – 25,000 บาท

( ) 25,001 บาท – 30,000 บาท

( ) 30,001 บาท – 35,000 บาท

( ) มากกว่า 35,000 บาท

คำชี้แจงสำหรับการตอบตอนที่ 2 – 4

ตอนที่ 2 ถึง 4 เป็นการถามเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของท่าน และปัจจัยที่เกี่ยวข้องบางตอนอาจแบ่งเป็นด้าน แต่ละตอนหรือด้านจะประกอบด้วยข้อความชุดหนึ่ง (ประมาณ 10-17 ข้อความ)

วิธีการตอบ อ่านข้อความแต่ละข้อความพิจารณาว่าเป็นความจริงหรือตรงกับความรู้สึกของท่านเพียงใด ใน 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” กาเครื่องหมาย ✓ ตรงระดับที่ตรงกับความจริงหรือความรู้สึกของท่านเพียงระดับเดียวสำหรับหนึ่งข้อความ ใช้วิธีการตอบเช่นนี้ทุกข้อความ

6. งานที่ฉันได้รับมอบหมายให้ทำร่วมกับเพื่อนครูมักทำได้ตามเป้าหมาย

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

7. เมื่อฉันได้รับมอบหมายให้เป็นตัวแทนสถานศึกษาในการทำกิจกรรมใด ๆ ฉันทำได้สำเร็จ
 เรียบร้อยทุกครั้ง

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

8. งานที่ฉันได้รับมอบหมายให้ทำร่วมกับชุมชนภายนอกฉันทำงานได้สำเร็จดีทุกครั้ง

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

9. เมื่อฉันอาสาทำงานคนเดียว ฉันมักทำได้สำเร็จดีทุกครั้ง

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

10. งานที่ฉันอาสาทำโดยสมัครใจที่ต้องทำร่วมกับชุมชนภายนอกฉันทำงานได้สำเร็จดีทุกครั้ง

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

2. ด้านสังคม

1. ฉันยอมรับได้ที่นักเรียนมีความสามารถทางการเรียนต่างกัน

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

2. ฉันยอมรับได้ที่นักเรียนมาจากครอบครัวต่างกัน

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

3. ฉันยอมรับได้ที่นักเรียนมีนิสัยต่างกัน

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

4. ฉันทำงานร่วมกับคนในชุมชนได้ดี

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

5. ฉันสามารถให้คำแนะนำที่ดีแก่นักเรียนในเรื่องการคบเพื่อน และการใช้ชีวิตในสังคม

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

6. ฉันได้ช่วยเหลืองานต่าง ๆ ของชุมชนจนทำให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลชุมชน

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

7. ฉันให้เกียรติเพื่อนร่วมงาน ทำให้เพื่อน ๆ อยากทำงานร่วมกับฉัน

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

8. ฉันให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ทำให้ผู้ปกครองเต็มใจให้ความร่วมมือในงานของโรงเรียน

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

9. ฉันจะให้เกียรติทุกคนในชุมชน ทำให้ฉันเป็นที่ยอมรับของชุมชน

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

3. ด้านเศรษฐกิจ

1. ฉันจะมีแผนล่วงหน้าว่า แต่ละสัปดาห์ /แต่ละเดือน จะใช้จ่ายอะไรบ้าง

.....
จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

2. ฉันมักใช้เงิน โดยไม่ได้วางแผนล่วงหน้า

.....
จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

3. ฉันไม่เห็นความสำคัญว่าจะต้องวางแผนการใช้จ่ายเงิน

.....
จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

4. ในแต่ละเดือนฉันสามารถใช้จ่ายเงินตามแผนที่วางไว้

.....
จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

5. ฉันจะแนะนำทุกคนให้รู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงิน

.....
จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

6. ถ้าฉันอยากซื้ออะไรฉันก็จะซื้อไม่สำคัญว่าจะถูกหรือแพง

.....
จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

7. เงินที่ได้มาถือว่ามีค่าฉันจึงใช้อย่างระมัดระวัง

.....
จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

8. ทุกวันนี้ฉันมีรายจ่ายมากกว่ารายได้

.....
จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

9. ฉันควบคุมตนเองเรื่องการใช้จ่ายได้ จึงทำให้ไม่มีหนี้สิน

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

10. ไม่ว่าจะมากหรือน้อย แต่เดือนฉันมีเงินเหลือจากการใช้จ่าย

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

11. เงินที่ได้มาแต่ละเดือน ฉันได้แบ่งสะสมไว้บางส่วน

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

12. ฉันช่วยเหลือคนใกล้ชิดด้านการเงินตามกำลังที่จะช่วยได้

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

13. ถ้าคนในสังคมต้องการความช่วยเหลือด้านการเงินฉันช่วยเหลือทันทีโดยไม่รีรอ

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

14. ฉันแนะนำเพื่อนครู/ลูกศิษย์ให้มีความยั้งคิดก่อนใช้เงิน

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

ตอนที่ 3 กิจกรรมต่าง ๆ ของครู

1. ฉันพยายามหาวิธีป้องกันมิให้การทำงานแต่ละครั้งประสบความสำเร็จ

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

2. ฉันไม่สามารถป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างฉันกับเพื่อนร่วมงานได้

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

3. ฉันสามารถป้องกันความผิดพลาดในการจัดการด้านการเงินได้สำเร็จ

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

4. ฉันไม่สามารถควบคุมการใช้จ่ายเงินของตนเองได้

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

5. ฉันเรียนรู้งานได้ช้า ทำงานเสร็จทันตามเวลาบ้างไม่ทันบ้าง

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

6. ฉันปรับปรุงตนให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ดีขึ้นโดยตลอด

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

7. ฉันไม่สามารถปรับปรุงตนเองในการใช้จ่ายเงินและการออมเงินได้สำเร็จ

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

2826840035

8. เมื่อพบปัญหาฉันสามารถแก้ไขให้ลุล่วงไปได้

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

9. เมื่อพบปัญหาในการทำงาน ฉันไม่ชอบให้ใครมาบอก หรือมาสอนฉัน

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

10. เมื่อเพื่อนหรือนักเรียนมีปัญหาฉันให้ความช่วยเหลือจนลุล่วงไปได้

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

11. ฉันไม่อาจแก้ไขปัญหาจากความผิดพลาดในการจัดการด้านการเงินได้

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

ตอนที่ 4 การเกี่ยวข้องกับนวัตกรรมของคุณ

1. ทุกครั้งที่ฉันนำความรู้ใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนสนใจและตั้งใจเรียน

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

2. ฉันสามารถนำความรู้ใหม่ ๆ ทางเศรษฐกิจมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนครู ทำให้ทุกคน
 รู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงิน

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

3. ฉันจะมีวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการด้านการเงินอยู่เสมอ

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

4. ฉันคิดว่าไม่จำเป็นที่จะต้องผลิตสิ่งของหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพราะการสอนแบบเดิมดีอยู่แล้ว

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

5. ฉันและเพื่อนครูได้ช่วยกันผลิตสิ่งของ หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน อยู่เสมอจนทำให้นักเรียนสนใจและตั้งใจเรียน

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

6. ฉันจะหาหรือสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ มาช่วยในการบริหารทางการเงินอยู่เสมอ

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

7. ฉันสามารถสอนเพื่อนครู ให้รู้จักเทคโนโลยีใหม่ ๆ และวิธีใช้งานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

8. ฉันนำเทคโนโลยี เช่น สมาร์ทโฟน มาใช้ในการจัดการทางการเงินทำให้สะดวกมากขึ้น

.....
 จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

ข้อคิดเห็นอื่น ๆ

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	กฤษนที บุญล้อม
วัน เดือน ปี เกิด	7 กรกฎาคม 2521
สถานที่เกิด	ยโสธร
วุฒิการศึกษา	2543 ค.บ.(คณิตศาสตร์), สถาบันราชภัฏจันทรเกษม, กรุงเทพมหานคร.
ที่อยู่ปัจจุบัน	82/173 ซอยอ่อนนุช 17 แยก 16 แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ 10250
ผลงานตีพิมพ์	กฤษนที บุญล้อม. (ผู้บรรยาย). (20 ธันวาคม 2562). ความสัมพันธ์ ระหว่างการปรับตัว และการยอมรับนวัตกรรมกับความสำเร็จในการ ดำเนินชีวิตของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร. ในการประชุมสัมมนาวิชาการระดับชาติ (NCAME) การบริหาร การจัดการ การศึกษา และสหวิทยาการศึกษา 2562 (NCAME 2019) ครั้งที่ 1 “นวัตกรรมเพื่อสังคมแห่งการเรียนรู้ในยุค ดิจิทัล” (หน้า 30 – 37). นครปฐม: วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.

2826840035